

Hitler Dün bir Nutuk Söyliyerek Çek Cumhurreisini Şiddetle ittiham Etti

Belçika da Ordusunun Bir Kısmını Seferber Etti

Fransız nazırları
Fransadan döndüler.
Mussolini de bir
Nutuk sözledi

Berlin, 26 (A.A.) — D. N. B.
ajansı tebliğ ediyor:

Saat 20.15 de Hitler, daha 1933
den evvel iktidara gelmek için yapı-
tığı mücadeleler sırasında en bu-
hanlı anlarda nutuklarını söylemiş
olduğu spor sarayına gelmiştir.

Spor sarayı dolup taşıyordu. Hit-
ler coşkun tezahüratla karşılandı.

Göbels, toplantıyı açarak bu ta-
rihi anda Alman milletinin kütle ha-
lünde şefi ttrafında toplandığını, şe-
fin bu millete milletin kendisine olan
itimadı derecesinde kuvvete itimat
edebileceğini söylemiştir.

Bunu müteakip Hitler kürsüye
çıkış ve aşağıdaki nutku söylemiş-
tir:

— Geçen 22 şubatta, Raytag
mebuslarının önünde, ilk defa ola-
rak bir prensip talebini mevzu bahis
ettim. Bu talep, hiç bir münakaşa
götürmez mahiyettedir.

Millet benim o sözlerimi işitti ve
anladı. Fakat bir devlet adamı anla-
mamış idi. O adam birtaraf edildi ve
o zamanki vadi mi yerine getirdim.

İkinci dfa olarak bu aynı pren-
sibten Nurenberg konferansında bah-
settim. Millet yeniden o sözlerimi iş-
itti ve anladı.

(Devamı 7 inci sahifede)

Hitlerle Çemberlâya'nın son konuşmaları esnasında çekilen resimleri

Almanyanın Yeni vaziyeti

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN
Daha harp başlamadan Alman-
ya harbi kaybetti. Dün, dünyanın
her muntakasında pek çok taraftarı
vardı. Bugün bunların çoğunu ken-
disinden uzaklaştırmış bulunuyor.
İşte bunun içindir ki Almanya har-
bi kaybetmiştir, diyoruz. 1914 har-
binde de Almanya cihan efkârı-
mumiyesine kâfi derecede ehemmi-
yet vermedi. Harbi iptida efkârı-
mumiyede kaybetti. Ondan sonra,
harp sahalarında muvaffakiyetsiz-
liğe uğradı.

Efkârı-mumiyenin Alman dava-
sında muhteriz bir vaziyet almış ol-
masından bahsederken, tabiidir ki
bitaraf memleketleri gözönünde bu-
lunduruyoruz. Alâkadarlar zaten
kendî menfaatlerinden başka bir
şey düşünmezler ve işi yalnız dar
ve millî bir noktâ nazardan mu-
hakeme ederler. Fakat meseleye az
çok objektif bir surette bakabile-
cek mevki de olanları müdafaa edi-
len davanın, takip edilen hattı ha-
reketin doğruluğuna ikna etmek iş-
ter.

Düne kadar Alman davası işte
yüksek hak ve prensip namına ma-
kul görünüyordu. Avusturya impa-
ratorluğunun bir vârisi sıfatıyla te-
şekkül eden Çekoslovakya hükü-
metine istiklâl verilirken üç milyon
Alman da ihvan edilmişti. Vaktile
topraklar, üzerinde oturan insanla-
rın hissiyat ve kanaatleri, arzuları
hiç düşünülmeden bir efendiden

Hüseyin Cahid YALÇIN
(Devamı 3 üncü sayfada)

HARP ÇIKACAK MI? Siyasî Muharrirlerimiz Cevap Veriyorlar

Asım Us, Nadir Nadi, Selim Ragıp
Abidin Daver, Muharrem Feyzi,
N. Nazif ve Peyami Safa diyorlar ki:

Asım Us

— Harp, zannediyorum ki çık-
mayacaktır. Çünkü; Almanyanın is-
tedikleri aşağı yukarı yapılmıştır.
Şimdi Almanyadan başka Macarlar
la Lehiler de Çekoslovakya'daki az-
lıklarının verilmesini istiyorlar. Bu-
nun için harp olursa Alman efkârı-
mumiyesi zannedirim ki bunu hoş
görmecektir. Maamafih vaziyet
gergindir. Bu hususta katî bir şey
söylemek henüz kabil değildir.

Nadir Nadi

— Tarihte, ince hesaplar ne-
ticesinde kararlaştırılmış ve aşağı
yukarı "taammüden", yapılmış harp-
ler vardır.

Bugün Avrupa daha ziyade bir
âşap imtihamı geçiriyor. Nasıl bir in-
san sinirlerine hâkim olamadığı za-
man kendini kaybeder ve karşısın-
daki pehlivan da olsa onunla bo-
ğuşmaktan kaçmazsa, milletler de,
tahammülleri kalmayınca hesabı ki-
tabı unutarak birbirlerine saldı-
lar.

Önümüzdeki hafta bu itibarla en-
teresandır. Harp isteyen hiç bir dev-
let yoktur. Hepsî sinirlerini ayarla-
makla meşgul bulunuyorlar. İş bu
şekilde asabi bir safhaya intikal e-
dince mantık yardımıyla neticeyi
kestirmeye çalışmak mantikî bir ha-
reket olmaz.

Selim Ragıp Emec

— Harp olacak mı; olmayacak
mı? sualine şimdilik katî bir cevap
vermek kâhinlik kabilinden bir fi-
kir yürütmek gibidir. Çünkü Av-
rupa siyasetinin çehresi her gün de-
ğişmektedir. Umumi vaziyet de bir
tarafın katî ve mutlak metalibâtını
ifade eden bir siyaset, diğer tara-
fa da oyalamak kabilinden vakit ka-
zanmak için güdülen bir hal göze
çarpmaktadır. Her iki taraf ta iste-
diklerinde hararetle ısrar ettiği tak-
dirde bir harp çıkması mümkün gi-
bidir.

Fakat bunun için de katî bir şey
söylenemez. Çünkü bize tarih gös-
terdiği gibi birçok büyük askerlerin
(Devamı 3 üncü sayfada)

Preveze Zaferinin 400 üncü Yıldönümü Bugün büyük Amiral Barbarosu Anacağız

Karada ve denizde gündüz ve gece yapılacak merasim
programını aynen yazıyoruz..

MERASİM PROGRAMI — Barba-
ros için yapılacak olan ihtifal, Preveze
zaferinin vukubulduğu 27 teşrin-
evvelden bir gün evvel alınması yo-
lunda Türk tarih kurumunun yaptığı
teklif üzerine bugün yapılacaktır.

Bu münasebetle, gündüz yapılacak
kara merasimine, yedek subay okulu,
Üniversite talebesi, deniz harp okulu,
yüksek deniz ticaret mektebi, deniz
ve kara askeri liseleri, kız, erkek lise
ve orta mektep izcileri, deniz erbaş
hazırlama orta okulu, deniz erat talim
taburu, bir piyade taburu, denizbank
çırak mektebi, Denizbank dok amele-
si, parti teşekkülleri iştirak edecektir.

Deniz harp okulundan iki manga,
donanma bandosıyla beraber Türbede
saat ondan evvel mevki alacaktır.

Merasime saat onda Beşiktaş vapur
iskelesi üzerinde bulunan ve donanma
komutanlığınca memur edilen varda -
bandıranın vereceği işaret üzerine Ha-
midiye gemisinden atılacak 19 pare
topla başlanacaktır.

İlk topu müteakip limanda bulunan
bütün merakip, endahat bitinceye ka-
dar düdüklərini çalmak suretiyle mera-
sime iştirak edecektir.

Toplarla beraber Türbe bahçesinde
(Devamı 3 üncü sayfada)

Türk denizcilik tarihinin en büyük Amiralı Barbaros Hayreddin Paşa

Pazarlıksız satış için hazırlıklar

Bir teşrinievvelden itibaren me-
riyete girecek olan pazarlıksız satış
hakkındaki kanunun şümülü ve tat-
bikatına aid hükümleri izah etmek
üzere dün ticaret odasında iç tica-
ret umum müdürü Mümtaz Rekin
başkanlığı altında bir toplantı ya-
pılmıştır. Toplantıda şehrimizin bir
çok yüksek tüccarları hazır bulun-
muşlardır. Saat on beşte kürsiye
ticaret odası kâtibiumumi vekili Ga-
(Devamı 7 inci sayfada)

HER SABAH

Koca Barbaros

Bugün, denizlerde Türk sancağı-
nın önünde Avrupalı müttelik ha-
lı donanmasının gönderilerindeki ban-
daların serinüğün olduğu gündür. Bu
gün bir Türk denizcisi kumandası al-
tındaki hafif gemilerle kendi kuvve-
tinin iki misli, üç misli faik bir ku-
vete galebe eldi. Avusturya impa-
ratoru, İspanya kralı, Amerikalılar
hükümdarı ve daha düzencilerce
prenslüklerin, dükalıkların, kontluk-
ların varisi beşinci Şarl, "Benim ül-
kelerimde güneş batmaz!", diyen mağ-
rur Şariken, Barbaros Hayreddinin
denizcilik dehası önünde boyun eğdi.

Avrupa yollarındaki Hristiyan
ülkelerinde ataların hazarlık eder-
çocuklarını:

— Barbaros geliyor! diye korkut-
tukları yüce Türk kumandanının ka-
zandığını bir zaferin yıldönümünü
kutluyoruz bugün.

Dünya deniz savaşlarında yeni
bir devir ve sistem açan Preveze deniz
harbinin yıldönümünü tesit ederken
nice nice Barbaroslar yetiştiren yüce
Türk milletini de tebrik edelim.

A. C.

Büyük Barbarosu Anarken Denizcilik Türklerin ezelî bir mevhibesidir

Yazan: Müzeler mimarı KEMAL ALTAN

Sanat eserlerimizin ülke aşan uzak diyarlardaki ıslahatını yoklarken ta-
Cezayir ile Telmesan'da; Birinci Selim ve Kanuni devirlerine ait Türk âbide-
lerinin bulunduğunu öğrenmekteyiz.

Cezayirde; 926, 941 hicri tarihlerinde yapılan Barbaros Hayrettin ca-
mileri vardır. Telmesanda da Süleymaniye Camii bulunmaktadır.

Fatih İstanbulu alırken Çanakale
Boğazının üssübahri kumandanlığını
yapmış olan Gazi Ece Yakup Beyin
dört oğlundan Barbarosun ağabeyi
Baba Oruç Reis, milâdî 1500 tarihle-
rine doğru bütün Afrika sahillerine hâ-
kim iken Endülüste yaşayan parlak bir
islâm medeniyeti sukut etmek üzere
idi.

Arapların Kordoba ve Granada'da-
ki o yüksek mimari eserlerinin güzel-
lik ihtişamına aynı zamanda Türk ru-
hunun ince tesirleri de karışmıştı. Kris-
tof Kolomp tarafından yeni dünyanın
keşfi tarihiyle beraber Endülüsten Af-
rikanın sahil şehirlerine hicret eden is-
lâm mültecilerini himaye etmek için
Barbaros Hızır reisi de engin denizle-
rin dalgaları göğsünde Türk celâtedi-
ni saçarak mücahedeini yapıyordu.

Bu sebeple birçok İspanya ve Portekiz
gemilerini vurarak denizlerin dibine
gömmüştü.

Yavuz Mısır'ı aldıktan sonra Süveyş
ile Afrika sahillerinde dağınık bulu-
nan birçok Türk deniz korsanları top-
lanıp birleşmişti. Bilâhara Aydın Re-
is, Salih Reis gibi kaptanlarımızın ce-
saret ve maharetleri bu toplulukla İs-
tanbul arasında bir deniz irtibatı te-
min eylemiş oldu.

Barbarosun Ağabeyi Oruç Reis

Baba Oruçun vefatıyla de Türk ta-
biyeti altında Cezayir Emiri olan Bai-
baros, maiyetini beraberine alıp donan-
masını ve bütün ülkesini ana yurda i-
lave ederek öz vatanı için âdeta bir
kul olmağı şeref bilmişti.

Barbaros, meşhur iskibi oist. An-
tarihinde İstanbulla gelerek Kerkneş
(Devamı 7 inci sahifede)

İhtahânesine kaldırılmıştır	kaldırılmıştır.

Harp Çıkarsa

(Baştafı 1 inci sayfa)

de fikirleri şu nokta üzerinde toplanmaktadır. Büyük harp te dahil olmak üzere milletler arasında çarpışmalar, daima anı seferberliklerle ve bir silah patlamasıyla meydana gelmiş gibidir.

Bütün birçok Avrupa devletleri kısmi seferberlik yaptıkları halde bahsedilen harp el'an çıkmamıştır. Bundan da anlaşılıyor ki: umumi hayatın doğrudan doğruya acı tecrübelerden sonra Avrupa efkârı umumiyesi neticesi meçhul olan bir maceraya kolay kolay atılmak niyetinde değildir. Kati söz ancak 1 teğrinden sonra söylenebilir, fakat şayanı temennidir ki Londrada yapılan müzakereler, yumuşak bir hal suretile bir felâketin önüne geçebilsin..

Abidin Daver

"Harp olacak mı, olmayacak mı? sualine Avrupayı idare edenlerin kafalarının içine girmemiş için, kati cevap da vermek güçtür. İngilterenin gittikçe kuvvetlendiğini gören Almanya ile İtalya, İngiliz teslihati bitmeden Avrupa v Afrika haritasını yeni bir taksime tâbi tutmak istiyebilirler. İngiltere ile Fransa'nın vakit kazanmak istedikleri şüphesizdir.

Fikrimce, meselenin bir düğümü de Çekoslovakyanın elindedir. Çekler, istenilen fedakârlıkları kabul ederlerse bu, yüzde yüz memleketin parçalanması demektir.

Umumi bir harp olursa, nihayet Almanyanın mağlûp olması ve Çekoslovakyanın kurtulması ihtimali vardır. Bu ihtimal en az yüzde elidir. Binaenaleyh Çekler, Almanyanın gittikçe artan ve azınan taleplerine kafa tutmak, Fransa ve Sovyet Rusyanın, arkasında da İngilterenin harbe girmesini temin etmekte isterler. Almanya da, metali batını arttırmak suretiyle bu yolda Çeklere yardım ediyor.

Almanya ricat etmezse harp muhakkaktır. Demek ki kehanet değildir ama dua edelim ki bu temennimiz yanlış çıksın..

Muharrem Feyzi

"Harp olacak. Fakat Çekoslovakya meselesinden dolayı değil. Çekoslovakya hükümeti kendisini alâkadar eden gerek Südet, gerek Teşen meseleleri ile Macar ekalliyeti içinde; kendi noktai nazarını sonuna kadar müdafaa edecektir. Fakat iş silâha müracaat etmeğe gelince gerileyecektir. Nâsi ki Südet ve Teşen meselelerinde şimdiden hayli gerilemiştir. Şu kadar var ki Çekoslovakya meselesi ile Orta Avrupa ve Şarki Avrupa meseleleri hal ledilmiş olmuyor. Bu meseleler çok büyük ve karışık olduklarından silâha müracaat edilmeksizin halledilemeyecektir. Bu itibarla harp çaresizdir..

Nizamettin Nazif

"Ben geçenlerde, Berut seyahatine çıkamadan evvel 1939 yılına kadar Avrupada harp çıkmayacağını taahhüt etmişim. Tekrar söylüyorum, 1939 yılının bu aylarında, harp olup olmayacağını bana tekrar sorabilirsiniz..

Preveze harp yerinde Barbaros için Yazılan gazel

Preveze harbinde bizzat bulunan Şair Muradînin yazdığı gazel tarih

Yazan : İbrahim Hakki Konyalı

Bugün, ulu denizcimiz Barbaros Hayreddinin Preveze zaferinin dört yüzüncü yıldönümünü tesit ediyoruz. Bu münasebetle Preveze savaşına Turak reisın Başbirtasile iştirak ve savaşı bütün teferruatile takip eden deniz muharirri ve şair Muradînin harp yerinde zaferin akabinde gemi içinde "Gazeli tarih", başlıklı bir manzumesini veriyorum. Bu manzume Muradînin Topkapı sarayında Ravan köşkü kütüphanesinde 1291 ve 1292 numaralarda kayıtlı "Fetihnamei Hayreddin Paşa", adlı eserinden kopye edilmiştir. Şair "Derbeyani sebebi tehavvüli Paşa", başlıklı faslında savaşı düşmanın beş bin zıyiat verdiğini Türk askerinden ancak gayri maruf 50 kişinin kaybolduğunu kaydettikten sonra manzumesine başlıyor:

Hak Tealâ çün sen halketti bu kâr

Askerin cem'yle ol her lâhza efkâr

Hak muinindir turagel düşmanın

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar

Sanmagıl bu ceysile aldın adüden

Hak Tealâ verdi sâna fütühü nusrat

Yer yüzünden ref'edüben serrile

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar

N revadır ol lâini bedlika kim her

Ceyşi İslâma mukabil olmağa ide

Kılmağa âlem gülistanını âdaya

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Dur yukarı ey hudavend elde fırsat

Tiği kahrınla adüvler her tarafta

Padîşahı rub'u meskûn hazretinle

Almanyanın Yeni vaziyeti

(Baştafı 1 inci sayfa)

diğer efendinin mülkiyeti altına devredilirdi. Bu esareti artık vicdanlarımız kabul etmiyor, isyan hissi ile telâkki ediyor. Fakat Versay sulhünü beşeriyetin başına bir belâ kesilecek surette körükörüne akdetmiş, ihtiraslarına kapılmış olan devlet adamları şu basit hakikati bile düşünmediler.

Bundan dolayıdır ki Almanyanın Avusturya ile birleşmesi, bundan doğrudan doğruya zarar görecektir memleketler müstesna olmak üzere, dünyanın her tarafında sempati ile karşılandı ve Almanya sırf bu sayededir ki milletlerarası bir ihtilâf çıkmadan milli ideallerinden birine kavuşabilirdi.

Çekoslovakya içinde de vaziyet böyle idi. Südet Almanların Almanyanın ilhakı zarurî görülüyordu. Sir Chamberlain'ın Berchtesgaden'e seyahati neticesinde bir hal sureti elde edilmişti. Gazetelere aksesten malûmat doğru ise, İngiltere ile Fransa yüzde yetmiş beş nispetinde Alman ile meskûn bulunan Çek topraklarının Almanyanın terk edilmesini kabul etmişlerdi. Diğer noktalar hakkında da plébiscite yapılacak yahut ahalî mübadelesi usulü tatbik olunacaktı.

İngiltere ile Fransa bu hal tarzına razı olduktan ve Çekoslovakyanın bu çareyi kabul etmesinden sonra Almanyanın artık yeni yeni taleplerle uzlaşma kabul etmez bir vaziyet olmasını hiç kimse hoş göremez. Bu yüzden bir harp çıkarsa harbin sebep olacağı ıstırap ve felâketler içinde herkes Almanyanı mesul tutacaktır. Harp felâketinin yalnız muharirlerle inhisar etmeyeceği, bütün dünyanın az çok bu felâketlerden hisse alacağı zaruridir. Onun için bütün dünyada Almanyanın karşı bir his vücut bulacaktır. Bu şerait altında Almanyanın bir cihan harbinde muzafer olabilmesi hemen hemen imkânsızdır.

Bugün vaziyet şu tasavvur ettiğimiz şekilde midir? Yoksa, Almanyanın müşkülpesent davranmasında haklı cihetler var mıdır? Burasını keşfetmek imkân haricindedir. Fakat hükümet reislerinin tahakkütleriyle doğrudan doğruya radyo ve sair vasıtalarla temasa gelmeleri âdet olan, propaganda yolları bu kadar inkişaf eden bir devrede Almanların kendilerini haklı göstermek için cihan efkârınumiyesine söyleyecek bir şeyleri olsa idi tabii ki onu şimdiye kadar bin türlü çarelerle cihan efkârınumiyesine bildirirlerdi.

Şimdiki halde, sarıh olarak Çek hükümetinin beyannamesini ve İngiliz, Fransız devlet adamlarının telâf ve nevmidisini görüyoruz. Almanya eski razı olduğu şartları kabul edilmeyecek derecede genişletmiş diye biliyoruz. Hele Çekoslovakyanın tamamıyetini garanti için Lehlilerin ve Macarların davalarını da halledilmesini Amanyanın şimdiden istemesi mutlaka bir çaban başı koparmağa azmetmiş ol-

SON HABERLER

Almanya petrol satın alıyor

Meksikadan petrol yüklü 2 vapur Hamburga hareket etti

Meksiko, 26 (A.A.) — Almanyanın alelâcele mühim miktarda Meksika petrolü satın aldığı öğretilmiştir. Sarıgılı bir Yunan bir de Norveç vapuru Hamburga hareket etmek üzere bulunmaktadır.

Beynelmilei muharirler birliği

19 uncu kongresini dün Bükreşte akdetti

Bükreş, 26 (A.A.) — Beynelmilei eski muharirler federasyonu 19 uncu kongresi dün Bükreşte parlamenti salonunda açılmıştır.

Silâh altına çağırılan Çek muharhasları kongreye mazeretlerini bildirmişlerdir. İtalyanlar da kongreye muharhas göndermemişlerdir. Muhtelif nutuklar söylenmiş ve muharhasların şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Napolide feci bir tren kazası oldu

Kaza neticesinde 8 kişi öldü 20 kişi yaralandı

Napoli, 26 (A.A.) — Pozzoreale yakınında vukua gelen bir tren kazası neticesinde sekiz kişi ölmüş, yirmi kişi yaralanmıştır.

masına delil diye tefsir olunabilir.

İstihkamların bugünden tahrir edilmesi Çeklerin gerçekten kurbanlık bir koyun gibi bugünden çeklerini düşmanlara teslim etmesinden başka bir manayı ifade etmez. Almanya bunları şimdiden istemek için hiç makûl bir mübâlaa serdememez zannındayız. Eğer Berchtesgaden'de mutabakat hasıl olmuşa Almanya bu itilâfın fiile konmasını, yeni hiç bir garanti istemeden beklileyebilir. İngilizler, Fransızlar, Çekler verdikleri sözü tutmayacak olurlarsa Almanya o zaman istediği tedbiri itihaz eder ve bu tedbir ne kadar şiddetli olsa bitaraf cihan efkârınumiyesi buna diğer tarafın sebebiyet verdiğini düşünerek Almanları haklı görür.

Şimdiye kadar Almanyanın mukadderatını hiç silâh patlatmadan bu kadar muvaffakiyetle idare eden Hitler'in yeni bir milli zafer kazanacağı sırada birdenbire olmayacak hülyalara ve taleplere kapılması aklın almayacağı bir vakiydir. Almanyanın bir cihan harbine sebebiyet vermekte kazanacağı şeylere nispetle kaybedebileceği şeyler çok daha azımdır. Ortalıkta esen bedbînlilik havasına rağmen, Alman milletinin hissi selimine itimat etmeyi daha makûl buluyoruz. Onun için hâlâ bir umumî harbin patlak vermeyeceğini ümit etmek istiyoruz.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Pariste amelenin grevi bitti

İnşaatı sanayi amelesi dün sabah tekrar işe başladılar

Paris, 26 (A.A.) — İstenilen rantileri elde etmiş olan ve memleketin yüksek menfaatlerini düşünen Paris inşaatı sanayi amelesi, bu sabah tekrar işe başlamıştır.

Bu sabah küçük, büyük bütün müesseseler normal surette işlemeğe başlamış ve amele hiç bir hâdis vuku bulmadan atölyelerine girmişlerdir.

Barbarosun zafesini kutluluyacağız

Dönüş Remzi KOROK

ki donanma bandosu İstiklâl marşını çalacaktır. Marşı müteakip Türbeye çelenkler konacak ve türbenin bahçesinde bulunan iki manga deniz talebesi tarafından havaya üçer el fişek atılacak ve fişek atışını müteakip Barbarosun ruhunu tazien bir dakika sükût edilecektir.

Evvelâ vali, müteakiben bir genç subay ve Abidin Daver tarafından nutuklar söylenecektir.

Mehter takımı eski deniz harp bestelerinden bir parça çalacaktır. Nutukları müteakip merasime iştirak eden zevat türbeden çıkarak askeri kütalar tarafından selâmlanarak Beşiktaş vapur iskelesinde donanma tarafından ihzar edilecek motorlarla Amiral gemisine geçeceklerdir.

Bunu müteakip donanma müzikası ile Hamidiyeden bir bölük deniz taburu da, deniz lisesi ve harp okulu, deniz gedikli mektebi Cümüşsuyu yoluyla Taksime, Cumhuriyet âbidesine donanma namına çelenk koyacaklardır.

Denizde yapılacak merasime donanma, Denizbank, Şirketi Hayriye gemileri iştirak edecektir.

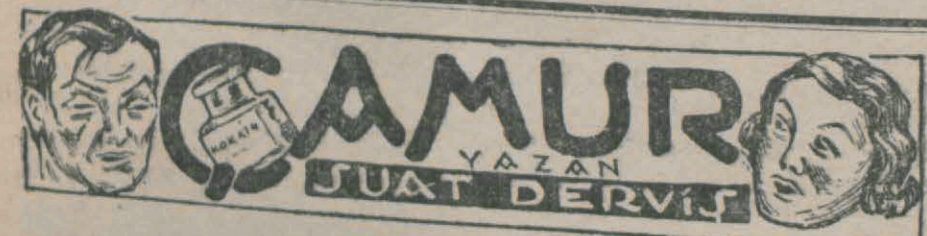
Amiral gemisi Barbaros türbesinin karşısına gelmek üzere Beşiktaş önünde demiremiş olacaktır. Merasime ziyaset eden zat ile donanma komutanı Amiral gemisine geçtikten sonra bu gemiden verilecek işaret üzerine türbe ile amiral gemisi arasından deniz geçit resmi başlayacaktır.

Türbe ile Amiral gemisi arasından geçen harp gemileri batarya düdüklü veya borazan ile silâhendaz selâm postası çıkaracaklar, diğer gemiler üç selâm düdüğü ve bayrak selâmı ile Barbaros ve donanmayı selâmlıyacaktır. Bu gemilerden istiyenler bu esnada denize çelenk atacaktırlar.

Merasime iştirak eden zevat Beşiktaşın Amiral gemisine geçmek üzere motora binecekleri dakikada, deniz komutanlığı tarafından telefonla verilecek haber üzerine Yeşilköy istasyonundan hareket edecek bir tayyare bölüğü Beşiktaş önüne gelecek ve turlar yapacaktır.

Turlar, geçit resmi müddetince devam edecek ve tayyarelerden denize çelenk ve çiçek atılacaktır.

Gece her taraf donanacak, radyo ile konferans verilecektir.

47

Salih de tekrar bir kere ziyaret ettikten sonra Mehlikadan bir daha ayrılmamıştı.. O da, sık sık bu muhite bu eve, bu kadının yanına gelmeğe başlamış onun gitgide bu terreddi içine nasıl düştüğünü, nasıl yuvalandığını acıyan gözlerle fakat artık müdahaleye cesaret edemedi seyretnmişti..

Mehlika artık bütün uyusukluğuna ve sersemleyişine rağmen her gün biraz daha bir şey öğreniyor her gün her gün hayata gözü biraz daha hazla açılıyor. Daha evvel anlamadığı şeyleri biraz daha iyi anlıyordu.

Osman muhakkak, onu Salih'in kolları arasına atmak istiyordu.. Bundan bir kocanın nasıl bir zevk duyması mümkün olurdu.. Kendi nefsinde bunun cevabını bulamıyordu.. Fakat bu adam!..

Bu adam!.. Anlaşıldı mı hiç?..

Neden onu bu muhite, evvelâ içkiye ve sonra nihayet bu çubuğa alıştırmıştı. Neden onu iyi şeylere sevk edeceğine, içini ruhunu, ve bedenini öldüren, mahveden şeylere doğru sürüklemişti.

Yılığlı ve fenalığı ona Osman verebilecekti. Osmanla hayatını birleştirdiği zaman kendine mahsus bir şeyi olmayan bir insandı. Ona bu hüviyeti Osman vermişti..

Yaptığı şeyleri anlamadan yapmıştı.. Ve onun için yaptığı her hareketle çamurlu bir batağın içine heran biraz daha gömülüyor, biraz daha batıyordu. Kurtulmak ihtimali yoktu..

Salih, gitgide onun vaziyetinin böyle olduğunu anlamıştı.. Gitgide bu güzel kadının nasıl mahvolduğu..

nu görmüştü. Onun bu tereddisine şahit olmak genç bir kadının bedenini tahrir eden fena bir hastalığa eriyip ölüşünü seyretmekten de belki feciydi..

Çocuk gibi bakan bu masum gözler şimdi kâh bulanlık ve durgun oluyor, kâh teheyyüçler içinde ateş gibi yamıyordu. Hayır Salih'in bu gözlerde sevdiği o masum ve berber bakışlar artık kalmamıştı. Bu kadın artık onun annesine hiç benzemiyordu. Ve annesine benzemediğindenberi ona karşı olan hisleri daha ateşin olmuştı. Şefkatlerinden çok kaybetmişlerdi.

Osman onları başbaşa bırakmak yalnız bırakmak için artık gözden kaçmayan bahaneler hazırlarken Salih kendi kendine müteaddit defalar soruyordu:

— Bunda ne menfaati var!..

Osmanı iyice tetkik etmişti. Ve o Osmanı, Mehlika gibi sevgiden körleşmiş gözlerle görmüyordu. Osmanın nasıl bir adam olduğunu birçok kere kendi kendisine soruyordu..

— Bu kadar mütereddi ve marazi

bir insanın duygularını anlayabilmek sıhhatli ve normal bir erkek için mümkün olmadıgından evvelâ Osmanın Mehlikadan, Mehlikayı böyle başkalarına doğru uzatmadan maddi bir menfaat beklediğini Fakat Osmanı daha iyi tanıdığı tahmin etmişti.

onun hakkında daha geniş malûmat elde ettiği vakit bu adamın meselâ kendisinden çok daha zengin olduğunu ve kendisinden hiç bir maddi menfaat beklemeyeceğini ve istemeyeceğini anlamıştı.

Kadını başka kucaklara atmak beklediği şey o halde ne olabilirdi. Manevi bir haz mı?

Bunu hangi akıl ve hangi mantık kabul edebilirdi. Bu kadar çılgın bir adam olmak, zevklerini bu kadar acıkar şeylerde aramak için bu adamın deli olması lâzım değil miydi?

Salih birçok kere bir delinin, eline, kendisini müdafaadan aciz bir kadını bırakmanın adeta vicdan mesuliyetini duydu.. [Bu kadının, besbelli kimsesi yoktu.. Anası, babası herhalde ölmüştü. Ve uzak akrabaları varsa onu zengin bir adam

la evlendirdikten sonra vazifelerini bitmiş addediyorlar. Muhakkak onunla meşgul oluyorlardı..

O müdafaasız bir halde bir yarı delinin elinde esirdi.

Bu kadına karşı ilk düşüncesinde ne kadar haksızlık ettiğini ve onu daha yakından tanıdığı zaman anlamıştı.

Bütün sefahat ve perişanlık bütün bu terreddi ve ahlâksızlık içinde onda temiz, tertemiz kalmış olan hissin ne olduğunu anlıyordu.

Evvelâ yalnız menfaat yüzünden bu ahlâksız adama bağlı zannettiği bu kadının şimdi onu, çılgın bir sevgile sevdiğini anlıyordu.

Mehlikayı bu uğuruna sürükleyen sevin bu sevgi olduğunu ve bu adamın o hissi istismar ettiğini görüyordu.

Salih'in ona karşı duyduğu alâka da bu aşkı sezmenin yarattığı bir inkısar vardı.

Bir aşk bu kadını mahvetmişti. Belki bir başka aşk bu kadını kurtarabilirdi.

Hayır Mehlikayı artık hiçbir şey, hiçbir şey kurtaramazdı. Meh-

lika günden güne büyük bir uyusukluk içine gömülmeğe idi.

Solgun teninin altından ince mai damarları görünen yüzünde gözleri çukurlara gömülmüştü.

Her dakika onun benliğini biraz daha kemiren şahsiyetini biraz daha kaybeden bir tembellik içersinde idi.

Gitgide Osmandan daha fazla bu kara dumanı bu zehirliyen çubuğu istiyordu.

Osmanın onu kendisine vermesi sevgili adamın elleriyle böyle zehirlenmesi, ona belki daha tatlı, daha iyi geliyordu..

Artık yerinden kimildamak istemiyordu. Yalnız sedirinin üstünde uzanmış, düşünmeği, hülyalara dalmağı seviyordu.. Meşum bir kuvvetin elinde o şimdi esirdi.

Ve işte onun bütün şuuruna, bütün enerjisine tam manasile hakim olamadığı bugünlerde Osman onu yavaş, yavaş bir başka uçuru ma daha atmak, kendi marazi zevklerini tatmin etmek için onu bir başkasının kolları arasında görmek istiyordu.

(Devamı var)

AVRUPA'da

Yan Sokaklar

Reportaj: 21

Yazan: ZEKİ CEMAL

Bizim aleyhimizde
Çalışan Papaslar

Viyanaya giden ecdadımız medeniyet eserini yarabıraktırmışlar!

O gün hava yağmurlu idi. Arkadaşımda müze ve kilise merakı olmadığı için ben yaypallız şehirde geziyordum. Otelcinin tavsiyesi ve elimdeki rehberin gösterdiği iri harfli yazının direktifi ile (Sen Stefan) kilisesini görecektim.

Operayı geçtikten sonra sola kıvrıldım. En büyük caddeyi geçtim. Geçtim doğru olmaz. Baştan başa en muazzam moda mağazalarıyla dolu olan sokaktan camekânlara baka baka ilerledim. 3 de caddede başında iken 5 de ancak kilisenin önüne gelmişim.

Açıkgöz ve herkesten para çekmeği kendilerine bir vazife bilen Almanlar kiliseyi de menfaat vasıtası yapmışlar. Kapıdan içeriye girince birisi: Dur, dedi. Ne münasebet.. demeye kalmadan:

— Kiliseyi mi gezeceksiniz?

— Evet?

— O halde bilet alacaksınız.

— Peki.

Kilisenin Tuna kısmındaki cephesinde köşe başında bir odayı gösterdi.

Kapıdan içeri girince dört şık adam gördüm. Hepsi de modern giyinmiş. Birdenbire şaşaladım, ben kilisede papas göreceğimi zannederken bunlarla karşılaşınca şaşırmağa hakkı idim.

— Affedersiniz dedim.. Papasları aradım da..

— Ne yapacaksınız papasları..

— Kiliseyi gezmek istiyordum.

— Peki azizim.. Saat 6 da diğer arkadaşlarımız da gelecek.. Hep beraber gezersiniz.

(Diğer arkadaşlarımız) sözünü anlamamakla beraber (peki) deyip tam saatinde kilise önüne gelince 50-60 kişilik bir grup içinde kendimi buldum. Bunlar İngiliz idi. Hepsi de yarımşar mark vererek bilet alıyorlardı. Ben de yarım markı verdim.

Biraz evvel görmüş olduğum şık insanların birisinden bilet aldım.

Meğer bu şık giyinen insanların hepsi papas imiş..

Kalabalığı papas efendi bir defa daha saydıktan sonra:

— Affedersiniz.. dedi.. 30 ar

30 ar gireceğiz. Lütfen birinci 30 kişi ayrılın. Birinci grup arasına ben de karıştım.

Papas koşup odasına gitti ve elinde bir metre uzunluğunda bir mum ile çilingir gibi 40-50 anahtarlı bir deste ile geldi.

— Ha..o.. Beni takip aediniz..

Gidiyorduk. Kilisenin arka tarafına doğru gelen bir yerdeki parmaklığa gelince papas anahtarlarıdan birisini çıkardı. Demir kapıyı şangır şungur açtı.

— Buyurun.. dedi.. Sonra ilâve etti.. Büyük kapıdan içeriye girince

7 basamak vardır. Dikkat edin. Biz ikiyeşer üçer aşağıya indik. İkinci büyük kapıdan girince birdenbire zifiri karanlık bastı. Merdivenlere tutuna tutuna 7 basamağı saydık.

Düze gelince üç kişinin zorla girebileceği bir dehlizde kendimizi bulduk.

En öndeki papasın sesini de duyuyoruz.

— Aman.. Dikkat..

Biraz daha yürürken papasın elindeki bir metre uzunluğunda olan mumun ışığına gözlerimizi kaydırdık. 30 kişi bir tek mum arkasında ilerliyorduk.

Epeyce yürüdük. Ses seda yok. Hakikaten İngilizlerle beraber ben de hızlı nefes almağa bile korkuyordum. Sanki bu sükutu ihlâl etmek istiyoruz..

Bu aralık bilmem nasıl oldu.. Yavaş yavaş gidiyorduk. Kadının bir derken birkaçı birden:

— Ay.. diye bağırdı.. Aman

ayayım.. Papas hemen geriye dönünceye kadar erkeklerden bazıları çakmaklarını çıkardılar. Bazıları da kibritlerini yakıp ortalık biraz aydınlandı. Kadınların yaygarası bizi de korkuttu..

— Ay.. Ama.. Ölü var..

Papasın bu esnada yüksek sesi duyuldu.

— Merak etmeyin tabutta iki ölü vardır. Bunlar Viyanada ölmüş katoliklerdir. Stefan kilisesinde cesetlerinin saklanması vasiyet etmişlerdir de.. Şimdi burada duruyor.

Bu sözler kadınları susturacaktı. Ama daha fazla haykırtmağa kâfi geldi.. Çünkü yerde iki tabut duruyordu. Bir kadın cesedi.. Tam manasile kakırdamış cinsinden. Kurumuş bir ceset.. Sağları fırlamış. Dişleri meydanda.. Altında da bir adam.. Siyah tabutlar arasında öyle de korkunç duruyorlar ki..

Ne ise buradan çabuk geçtik. Koridoru sağa sola dönerak geçtik. Bir yere geldik. Papas:

— Sayın baylar.. dedi. Yukarı

baktık. Buradan hafif bir ışık aşağıya sızıyordu.

— Burası.. dedi. Kilisenin mahzen kapısıdır. Üstümüz büyük caddedir.

Çok tarihi bir hatıra olan bu kapının yolünü anlatayım:

Barbar Türkler Viyanayı muhasara ettikleri zaman her nasılsa Türk parkı ismi verilen yere kadar gelmişlerdi. Dışarıda müthiş harp oluyor, barbar Türkler (kelimeyi aynen yazıyorum. Yıllarca Türkler le beraber silâh arkadaşlığı etik di-

ye o gün ve her vesilede bunu ileriye süren fakat hakkında tamamen bizi bilmiyen tanımayan insanların zihniyetini göstermek için tekrar ediyorum: Barbar Türkler) mazlûm hristiyanları, Viyanayı muhafaza eden kahramanları öldür-

zene koyuyorlar, yaralıları da yarıdım ediyorlardı.

Buyurunuz. Yan tarafta büyük mahzende bu muhasara esnasında ölen mukaddes insanların cesetlerini göreceksiniz. Elimdeki mumu mahzene sokuyorum. İyice dikkat ediniz..

Herkes gibi ben de sıraya katılarak mahzenin önüne geldim. Ufak pencereden papasın uzattığı mum sayesinde bir de ne göreyim.

Oduñ yığar gibi iskelet kemiklerini yığıyorlar.. Duvar kâmilan kemik dolmuş. Ön tarafta da kafa tasları..

Buradan ayrılırken yine dehlizde birçok tabutlara çarptık. Hepsinde de ölüler vardı.

(Devamı var)

YURDDA SABAH

Güzel ve Şirin Bir Kaza
Merkezi: İdil

İdil, 24 (Hususi) — Dicle nehrine, 8 — 10 kilometre mesafede bulunan İdil, çok eski bir tarihe maliktir. Nehrin her iki yakasındaki Hendek ve Fınik köylerinde tesadüf edilen âsara nazaran bu yakalarda birbirlerine düşman iki kavmin oturduğu anlaşılmaktadır. Bunların yekdiğerine yaylı man cınıklarla attıkları taşlardaki çukurlar bugün dahi mevcuttur.

İdil su ve havasının letafetiyle meşhurdur. Geçen bir yıl içinde yalnız doksan yaşında bir ihtiyar ölmüştür. Hastalıktan ölüm vakası yok gibidir. Bütün halk gayet dinç ve çalışkandır. Burada toprak şayanı hayret derecede bereketlidir. Her yıl bire yirmi mahsul alınır. Bağcılık bilhassa müteerrekli dir.

Basbirin mıntakasında gayet nefis İzmir çekirdeksi ve salkımı dört beş kilo gelen üzümler yetişir. Üzüncülük belli başlı meşguliyet ve mühim bir ihraç maddesidir. Senece vasatı olarak kırk bin ton yaş üzümler istihsal edilerek bunun yarısından fazlası Diyarbakır inhisarlar rakı fabrikasına satılır.

İdilde göze en çok çarpan şey imar faaliyetidir. Genç kaymakam Bay İbrahim Er bir sene gibi kısa bir zamanda bütün İdililerin sevgi ve saygılarını üzerinde toplamak muvaffak olmuştur: Kaymakamımız köy yollarını açıp

İdil kaymakam ve belediye reisi
İbrahim Er

genişleterek muntazam caddeler haline getirmiş, çarşıyı tanzim etmiş, iki katlı binalar yükselmiş, hükümet ve jandarma daireleri yapılmış, bir fidanlık açılmış ve devlet mahallesinin temel atılmak üzere bulunmuştur.

İdil aynı zamanda orman mıntakasına dahildir. Dağları kaplıyan sayısız faydalı ağaçlardan bugüne kadar istifade edilmemiştir. Bu yıl içinde orman teşkilatı ihdas olunacak ve İdil ormanlarının mülk şeklinde yetiştirilmesine ve randıman vermesine çalışılacaktır.

Pehlivan köy panayırı, bu sene çok
rağbet gördü

Pehlivan köy, 24 (Hususi) — Her sene burada kurulması mutlak olan ve Trakya'da çok şöret ve rağbet kazanan Pehlivan köy panayırı dün sabah-tan itibaren başlamış bulunmaktadır.

Panayırda bilhassa hayvan ve emt'a satış son derecede hareketli bulunmaktadır: Trakyanın hemen her köşesinden gelen alıcı ve satıcı halk büyük bir kalabalık teşkil etmektedir.

Bu muntakanın iktisadi ve ticari bir kaynağı sayılan Pehlivan köyü panayırı büyük ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Bilhassa panayıra çok ehemmiyet atfeden umumî müfettişlik bu kaynaşmayı ve canlılığı tesbit için panayırın filmini aldırmaktadır.

Aynı zamanda panayır gezicilerine gösterilmek üzere getirilen filmlerle projeksiyon tertibatı da bulunmaktadır.

Halka, bu filmlerle Trakya'daki ziraat, içtimai kalkınma hareketleri, Trakya ve Ege manevraları ile muhtelif spor ve güreş müsabakaları gösterilmektedir.

Pehlivan köy panayırının en büyük hususiyetlerinden biri de her yıl yapılmakta olan büyük güreşlerdir. Panayır dolayısıyla bu yıl da Pehlivan köyünde toplanan bir çok güreşçilerimiz arasında baş pehlivan Tekirdağlı Hüseyin; Mülayim ve Babasakilli İbrahim ve Mustafa gibi meşhur ve sayılı pehlivanlarımız da bulunmaktadır.

Bu itibarla güreşler çok büyük bir heyecan ve merakla takip olunmaktadır.

Bu meraklılar arasında Kırklareli sayırlı Bay Şevket ve ilbay Hasip Koyun gibi zevat da bulunmaktadır.

Panayır, üç gün devam edeceğinden yarın akşam bitmiş olacaktır.

Halkevinin Aile Bursada Yağmurların Verdiği
Toplantısı Gecesi Zararlar

Eskişehir Halkının, Yeni Cazbantlarını Dinlemeye Fırsat verdi

Eskişehir 25 (Hususi) — Belediye bandosu 5 gençten mürekkep yeni bir cazband takımı vücuda getirmiştir.

Eskişehir ileri bu sayede ilk defa kendi malları bir dans çalgısına kavuşmuşlardır.

Yeni cazband takımımız cuma akşamı "Halkevi", nde tertip olunan büyük aile toplantısında çalmıştır.

Bu şen ve samimi "aile gecesi", ne genç tayyare subayları ile lise ve ilk okul muallimlerinden birçoğu ve müteaddit aileler iştirak etmişler ve geç vakte kadar eğlenilmiştir.

Gökdere Deposunda mühim tahribat husule geldi

Bursa 25 (Hususi) — Son yağmurlar dolayısıyla "Gökdere", şelâlesinden itibaren "Büyük depo", ya kadard olan kısımda, "Asmaköprü", de ve "Gökdere deposu", nda mühim tahribat vukua gelmiştir.

Deponun süzme tesisatı hep sellerin getirdiği molozlarla kapanmıştır.

Su idaresi bu tahribatı tesbit etmiş ve belediyece de icap eden tamirata hemen başlanılmıştır.

KOCA YUSUF
AVRUPA GÜREŞLERİ

Yazan: TEVFİK PARS

"Haydi bir dana desen yine neyse.."

Fakat bir manda nasıl olur be canım?

Diyecek, mütemadiyen öte beri taşıyor, bütün garsonlar, müstahdemler, bu kalabalığa, gazinonun kurulduğu gündenbergi görmedikleri bu tehacüme şaşıyorlardı.

Yusufun haftalardanberi yaptığı harikulâde güreşlerinden son derece müteahhas olan Türkler, onu en candan kelimelerle tebrik ediyor, birçok larının konuşurken gözleri yaşıyor du.

Pariste resim tahsil eden bir genç: — Yusuf dedi, Pale dö Spor, kurulduğu gündenbergi, senin gibi bir arslana tesadüf etmemiş, o muazzam salonlarda senin tek pençen olabilecek bir pehlivan daha güreş etmemiştir.

Bunu yalnız biz değil, bütün Paris, bütün herkes söylüyor.

Hatta sergi komitesi işittiğimize nazaran, Pol Ponsu yenip cihan şampiyonu olacak olursan, büyük bir resmini yaptırarak, güreş yerinin üstüne koyacaklarımış.

Bu resminin bir Türk tarafından yapılmasını, bir Türkün fırçasından çıkmasını istemez misin?

Yusuf, biraz düşündü:

— Ne demek dedi, nasıl istemem.

Genç Türk ressamı, hemen cebinden küçük defterini çıkarmış, içine çalıştığı atelyenin adresini yazarak Yusuf'a uzatmıştı.

Halk, onların bu konuşmalarının derin bir alâka ile takip ediyor, herkes, manasını anlamadıkları halde aralarında geçen muhavereyi zevkli dinliyorlardı.

Vakit bir hayli ilerlemiş, saatle geçmişti.

O, mütemadiyen Türk gençlerini sorduğu suallere cevaplar veriyor onları memnûn ediyordu.

Filiz:

— E arkadaşlar, dedi, müsaade ederseniz bizim bir az işlerimiz var otele kadar uğramalıyız.

Gençler, her bir ağzından:

— Hay hay, diyor, onları gazinonun kapısına kadar teşvi ediyorlardı.

Tam ayrılacakları sırada bir tane si sordu:

— Yusuf pehlivan, yarınki güreş nasıl olacak?

Yusuf güldü! — Vallahi dedi, onu ben bilmem Allah bilir. Bakarsın ki..

Yusuf daha lâfını bitirmemişti, hemen Filiz söze atıldı:

— Korkmayın! Korkmayın! Dedi, ve Yusufun elinden tuttu, yürümeğe başladılar.

Gazinoya geldikleri zaman, yemek vakti olmuş; bütün müşteriler yemek salonuna dolmuştu.

Yusufun geldiğini gören, otel müdürü, sağa sola koşuyor, garsonlara emirler veriyor, onlara yer hazırlıyordu.

Yusuf, büyük kapıdan içeri girer girmez, yemek salonunda bir kaynaşma oldu.

Bütün kafalar ona doğru çevrilmiş bütün gözler onların üzerine dikilmişti.

Salonun en güzel yerine hazırlanan masalarına, otururlarken, herkes sandalyesini onların tarafına çeviriyordu.

Filiz:

— Ağam dedi, ben bir şey yemek istemiyorum, bilmem ki nasıl olacak.

Yusuf kaşlarını çatı, elini kaldırdı, ciddi bir tavırla:

— Canım bırak şimdi böyle şeyleri dedi, oturduk işte biraz bir şey yiyeceğiz. Akşama kadar daha dünya kadar vakit var.

Sonra madamın evinde o kadar çok yemek yemek de bence doğru değil.. Ama yine sen bilirsin!

— Canım ben de bütün sofrayı silip süpürecek, herkesin önündeki yemekleri alıp yiyecek değilim a!

Önüne ne konursa, önüne ne korsa onu yiyip iktifa edecek.

ağzımı burnumu silip yarabbi küdür diyeceğim.

Fakat benim bildiğim bir varsa, o da bir insanın önüne ne varsa, onu yiyip bitirmesi, tabii, çanak, tepsi ne varsa onu silip pürmesi lâzımdır.

Ben babamdan, ve dedemden le gördüm, böyle işittim.

Filiz, Yusuf'a bunları söyler, yar dönerken, garson gelmiş, onların ucuna dikilmişti.

Tercümana Fransızca söylüyor: o da Türkçe olarak Yusuf'a diyordu:

— Garson, bugün için bir söylemediklerinden kuzu filân zarttırmadık, eğer arzu ederlerse güzel etli, sebze yemeklerimizi fiş böreklerimiz var diyor.

Ne emrederkeniz söyleyin!

Yusuf, Filizin yüzüne bakıyordu:

— Haydi söyle! Budalalığın zumu yok. Hiç değilse azıcık şey ye!

Filiz boynunu bükü, önüne bakıyordu:

— Doğru yapmıyorum ama di, az bir şey yiyeyim!

Yusuf:

— Sen düşün dur, ben konuşuyorum. diyerek listeden yemekler istedi.

Garson Yusufun yemeklerini almak için, elindeki beyaz peçeteyi koluna atıp, hemen gidiyordu.

Fakat Filiz, derhal tercümanla eslendi:

— Söyle söyle dedi, dursun! ben bir şey söylemedim.

Tercüman, bir iki masa temiz olan garsona seslendi, dedi:

Filiz, kaşlarını çatı, dudaklarını bükü, yanı: "Ne yiyeyim ben?"

— Söyle dedi, bana 20 porsiyon kızırmış et getirsin.

Tercüman Filizin emrini garsona söylerken, Filiz tekrar:

— Fakat dedi, hepsi bir tabak olsun! Eğer büyük kayık tabakı varsa onun içine koyarak, yavaş yavaş bir tepsinin içine doldurarak getirsin!

Menecerler ve tercüman ve Yusufun yemek yeme vaziyetini bildikleri için, buna hayretle mediler.

Sonra garsonlar da artık öğünmüşlerdi.

Birinci yemek bitmiş, ikinci yemek için, tercümana listeyi okuyorlar, Türk yemeklerine bir yemek daha bulmak istiyorlardı.

Filiz, tercümana döndü, fişlerini bir metre kadar açtı:

— Bana dedi, şöyle küçük tepsi börek getirsin sonra 20 porsiyonluk Erik hoşafı da getirsin.

Yusuf, kaşlarını kaldırdı, nunu gevirmeden yan yan Filiz yüzüne baktı:

— Yahu dedi, nerede ise sıra bir de manda dolması istiyorsun.

— Yok canım nerede, bir manda da zannetmem.

Yusuf, sanki ona bu lâfı olarak söylemiş gibi, gayet sakin kanlılıkla cevap veriyor ve devam ediyordu:

— Haydi bir dana desen ne ise.. Fakat bir manda nasıl olur be canım..

Yusuf, elindeki peçete ile gözünü siliyor, kendi kendine gülüyor, bakıyordu.

Filiz:

— Fakat biliyor musun Yusuf dedi, buraya geldiğimdenberi iştaham açıldı. Havasından münayundan mı bilmem.

O, bunları anlatırken, bir son Yusufun yemeklerini bir da Filizinkilerini getiriyordu.

(Devamı var)

Bugün: MİLLÎ SINEMA'da

Hint Mezarı ve Mihracenin Gözdesi

Türkçe sözlü ve Şark Müzikli Büyük Film 2 devre 24 kısım birden.

Bu fedakârlığa rağmen fiatlarda zam yoktur.

MELEK sineması YARIN AKŞAM Altın filmler serisine başlıyor.

NAPOLİ ŞARKICISI

Harikulâde zevkli - eğlenceli bir mevzu ve NEFİS NAPOLİTEN şarkılar zengin ve ihtişamlı sahneler -

"ROMEO ve JÜLYET", operasının en meşhur parçaları

HERKESİN ZEVLİ GÖRECEĞİ BİR ŞAHESER FİLM.

Filmi yaratanlar: NEVYORK'un MEŞHUR METROPOLİTAN OPERASININ PRIMADON

GLADİES SWARTHOUT ve JAN KİPURA

Büyük Barbarosun Büyük Preveze Zaferi

Bugün, dört yüzüncü yıldönümünü kutladığımız bu parlak zaferi Barbaros nasıl kazandı?

TÜRK AMİRALININ DEHASI

Yazan : A. C. SARAÇOĞLU

1538 yılı Eylülünün yirmi beşinci çarşamba günü Amiral (Andrea Dorya) nın kumandası altında bulunan azaletli müttefikin haçlı donanması (Preveze) den dört mil mesafedeki (Aya Mavro) limanı önünde funda demir ediyordu.

Asrının en büyük hristiyan amirali sayılan (Andrea Dorya) nın (Preveze) sularına yığılmış olduğu bu deniz kuvveti cidden muazzam ve korkunç bir şeydi ve aşağı yukarı (300) parça harp gemisinden müteşekkildi.

Gemilerin sayısından ziyade o zamanın deniz mimarlığındaki terakkinin birer kudretli nümunesi sayılan büyük galyon ve Kerekaların, yani büyük saffiharp gemilerinin fazlalığı bu haşmetli deniz kuvvetine büsbütün korkunç ve karşı durulmaz bir mahiyet vermişti.

On altıncı asrın hristiyan Avrupası, denizleri hristiyan devletlerin bandırlarını taşıyan gemilere haram etmiş olan Türk denizcilerine karşı bir «Deniz haçlı seferi» armadası teşkil etmişler ve bu müttefik donanmanın kumandasını da cesareti, tecrübesi ve yılmazlığıyla şöhret almış ihtiyar bir deniz kurduna, Andrea Doryaya teslim etmişlerdi.

Eylülün yirmi beşinci günü (Aya Mavro) limanı önünde funda demir eden (300) parçadan mürekkep mehip deniz kuvveti işte bu kuvvetti.

Andrea Doryanın kumanda ettiği bu korkunç kuvveti teşkil eden gemilerden (52) parçasını Avusturya imparatoru Beşinci Şarl, (70) parçasını Venedik Cumhuriyeti bahriye bahriyesine, (30) parçasını Papalık donanmasına, (80) parçasını İspanya bahriyesine, (10) parçasını Malta şövalyeleri filosuna mensup tular. Alt tarafını küçük devletlerin Papanın teşvik ve taziyekî ile Deniz haçlı armadasına peşkeş çektiler harp gemileri teşkil ediyordu.

Hristiyan Amiralî Andrea Dorya kumandası altındaki bu (300) parçadan mürekkep kuvvetli armada ile düşmanı Türk Amiralî Barbaros Hayreddin Paşayı bu sefer artık mağlûp edeceğine yüzde yüz emindi.

Emindi günkü evvelâ Barbarosun Preveze limanında yatan donanmasının sayı bakımından emri altındaki

deniz kuvvetine nisbetle yarından ziyade kuvvetsiz olduğunu biliyordu. Sonra da düşmanın gemilerinin kendi galon ve karekalarına karşı nisbet kabul etmeyecek derecede zayıf ve hafif tekneler olduğu da malûmu idi.

Yani bir limanın önüne son sistem dritnavtlarla inip o limanda demir üzerinde yatan düşmanın elinde kruvazörlerden başka bir kuvvet bulunmadığını bilen bugünün bir Amiralî zafer ve galebesinden ne kadar emin görürürse Türk Amiralî Barbarosun hem keyfiyet hem de kemivet bakımından

Barbaros genç iken

kendi emri altındaki kuvvetin yarısına bile sahip olmadığını bilen Andrea Dorya da zafer ve galebesinden o derece emin görünüyordu.

İtalyan Amiralî bu düşüncesinde pek hesapsız ve haksız da değildi. Zira Barbarosun (Preveze) limanındaki donanmasının büyük bir kısmını kadırgalar teşkil ediyordu.

Halbuki büyük Türk denizcisi kendi aleyhinde olan bu gayri müsait vaziyeti bile düşmanın aleyhine çevirmek dehasını gösterdi.

O zamanki deniz muharebeleri sev küleceğ ve tabiyesi muktezasınca büyük saffiharp gemileri yani kalyonlar ve kadırgalar ilk saffiharbi teşkil ederler, nisbeten hafif gemiler ikinci safı çekilirlerdi.

Haçlı donanmanın ağır ve büyük gemi bakımından Barbarosun filosuna pek faik olduğunu söylemiştik. Andrea Dorya Avrupanın kalyon ve ka-

rakaları büyük çaplı toplar taşıyorlardı ama sürat itibarıyla batı vahid harplere. Barbarosun kadırgaları ise hem süratli, hem de daha hafif çapta toplarla müsellâh olmakla beraber bu topların menzili, düşmanın büyük çaplı toplarına faikti. Binaenaleyh harp başlangıcında Türklerin aleyhinde olan rüzgâr kalınca Haçlı filolar Türklerin kadırgalarının tesirli ateşi altında kaldılar.

Andrea Dorya bu vaziyeti görünce kalyon ve karakalarını kurtarmak için ilerlemek istedi. Lâkin düşmanın manevrasını vaktinden evvel teferrüs eden koca Türk denizcisi bizzat kendi emrindeki bir fırka bahriye ile düşman Amiralînin bu ilerleme teşebbüsünü önledi ve karşıladı. Andrea Dorya da kendi kalyonlarının ve karakalarının arkasına çekilip siper almak mecburiyetinde kaldı.

Artık taarruz sırası arslan Türk denizcilerine gelmişti. Fakat Barbaros şiddetli bir hücumla düşman kalyonlarının teşkil ettiği saffiharbi yarıp hafif gemilerden mürekkep galiplerin üzerine atıldı.

O zamana kadar tatbik edilemeyen Barbarosun dâhiyane bir buluşu olan bu manevra karşısında Andrea Dorya şaşırıp, bocaladı. Biraz sonra da Haçlı donanmaya mensup süratli gemilerin başına geçerek kaçmaya başladı.

Haçlı donanmaya mensup ne kadar kalyon ve karake gibi ağır gemiler varsa harp meydanında kalıp Barbarosun eline geçmişti.

Büyük Türk denizcisi zaptettiği bu harap teknelerle fazla meşgul olmadı; bunların büyük bir kısmını batırdı, mütebakiye de ateş verdimdi.

Andrea Doryanın hasmını ezmek için tezahürle, gururla harp mevkisine getirdiği saffiharp gemileri sabaha kadar alev alev yanıp berhava oldular.

Şiddetli bir atılışla düşman saffiharbinin yapıp bu saffin arkasına sığınmış daha hafif gemilerini kesif bir ateşle tazyik etmek büyük Barbaros Hayreddin dâhiyane bir buluşudur ve bu Türk ihtiramı İngiliz Amiralîlerinden «Rodney», «Sen Ventsent» ve «Nelson» aynen taklit etmişler ve muzaffer olmuşlardır.

Demek oluyor ki bugün yıl dönümü nü kutladığımız Preveze yahut Körfez deniz zaferi harbi bahri tarihinde bir dönüm noktası teşkil eden ve bu harpte bir Türk denizcisi asırlar sonra en büyük deniz dehaları tarafından taklit edilecek sevkülceğî bir manevra icat ve ihtira eylemiştir.

Türk tarihlerinde (Körfez muharebesi), Avrupa tarihlerinde de (Preveze muharebesi) ismi altında şöhret bulan bu mağlûbiyetten sonra Venedikliler Osmanlı Türklerine (300.000) altın tazminatı harbiye vererek sulh is temeğe mecbur olmuşlardı.

Preveze zaferiyle Barbaros Hayreddin Paşa o zamanlar dünyanın en kudretli bahriyesine malik Venedik deniz kuvvetine bir nihayet vermiş ve bu devletin millî donanmasına uzun müddetler belini doğrultmadığı bir darbe indirmişti.

Preveze zaferinden sonra Koca Barbaros Hayreddine gazilik ünvanı verildi ve Türk bahriyesi dünyanın en kuvvetli ve yenilmez bir kuvveti oldu. O kadar ki hristiyan ülkelerinin sahil kasaba ve şehirlerinde analar arsızlık eden çocuklarını korkutmak istedikleri zaman:

— Sus Barbaros geliyor!.. derlerdi.

Demek ki Koca Türk denizcisi bütün hristiyan Avrupanın içinde tırtırtırdığı şöhretli bir şahsiyet olmuştu.

Kâtip Çelebi diyor ki: (Kâtip Çelebi) ve (Hacı Halife) ünvanları altında yalnız Türkiye'de değil bütün dünya tarihçileri arasında da kendine büyük bir şöhret temin eden Hacı Mustafa merhum, «Tuhfetülki-

bar fi Esfarülebbare» isimli eserinde Preveze denizciliğini «Hayreddin Paşanın büyük cihadı» ünvanı altında şöyle tasvir eder:

«İspanya, Papa ve Venedik donanması Körfezde cem olup (Preveze) üzerine hücum ettiler! Deyu haber geldi. Hayreddin Paşa küçük yirmi gönüllü gemisini evvelce o tarafa göndermişti. «Zakile» de 40 parça çekti karakollarını görüp döndüler. Anlar dahi dönüp «Barbaros yakın yerde dir!» diye donanmalarına haber ver-mekle Preveze hisarını bırakıp çıktıkları «Metven» önünde haber alıp su aldılar. Kefalonyada adaya asker döküp kariyerlerini garet ettirdi. Bادهu Prevezeye varup top ateşinden hayli rahnedar olan Hisarı Hayreddin Paşa askere yaptırdı. Bir iki gönüllü gemisi kâfir yakasına gönderip dil aldırdı. «İspanya ve Papa ve Portakal ve Venedik donanması cümle Körfezde cem olmuşlardır!» deyu haber gelmekle Hayreddin Paşa mezbur esiri Buğdan seferinde olan Padişada gönderdi. 945 Cezirülevvel guresinde Prevezeye yakın 2 mil yerde demir burahtılar.

Küffar Gemilerinin Sayısı: 52 parça kadırga ile (Andrea Dorya) ve 70 parça kadırga ile Venedik Amiralî ve 30 parça kadırga ile Papa kaptanı ve (10) parça kadırga ile Rodos hâkimi (Migal Mastori) kaymakamı ve 80 parça İspanya ve Portakal kralının ve (10) krake Venediğin ki, her biri (1000) silâh atar ve elliser parça kadırgaya karşı durdu.

(Andrea Dorya) nın bir büyük kalyonu vardı ki âlâtı harp hesabına gelmezdi. Hepsî (162) kadırga ve (140) barkadan mürekkep (300) gemi ve sair gönüllü perakende gemilerle (600) den ziyade yelken görünürdü.

Ehli İslâm gemisi cümle (122) parça çekti gemi idi. Hayreddin Paşa meşveret ve askeri harbe teşvik edip tedarik gördü. Gemilerin direklerini indirtti ve:

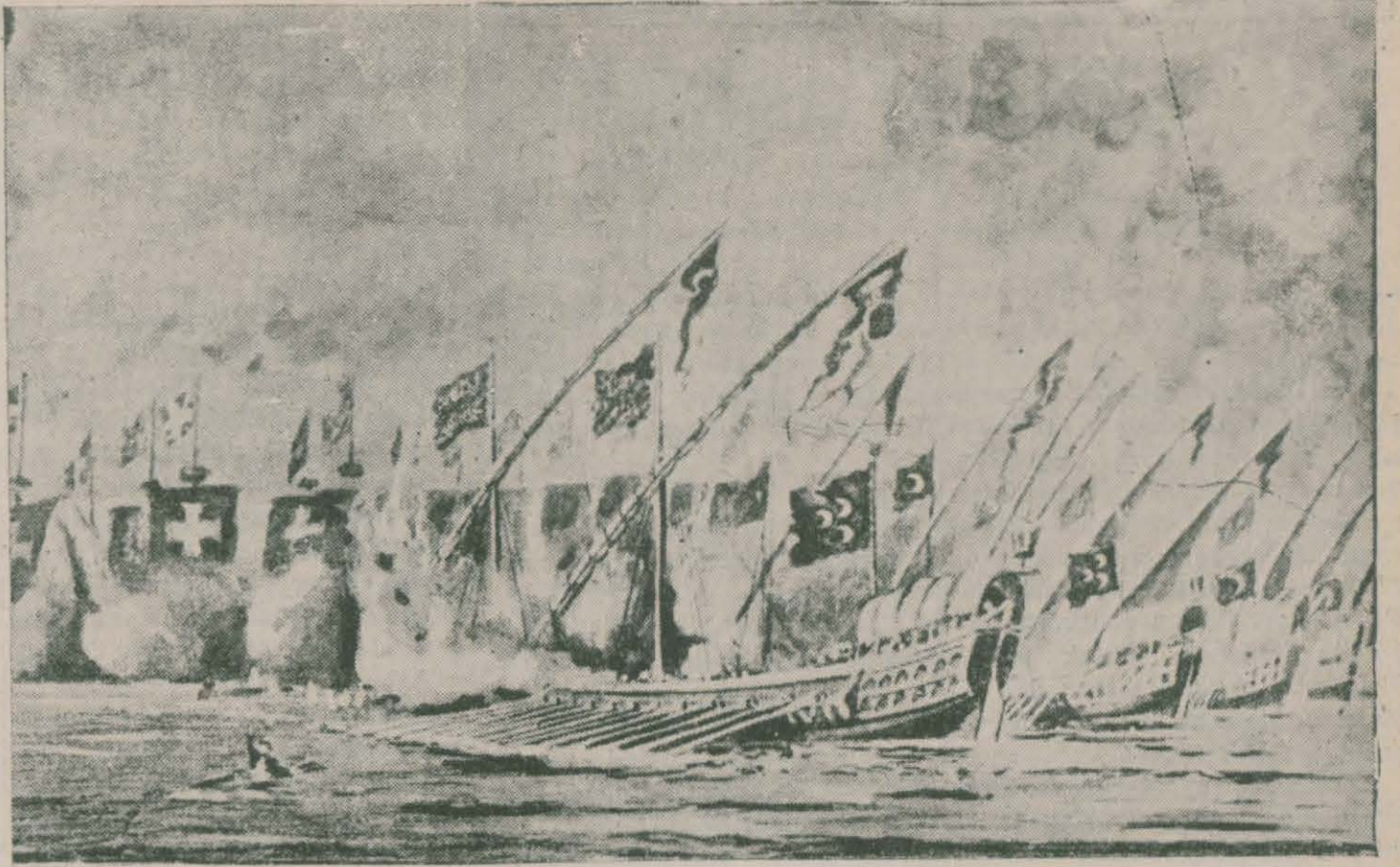
— Hareket ederken ve yataarken bana bakın! diye tenbih etti. Gönüllü gemilerine de:

— Donanmadan ayrı bir yerde durunuz. Düşman gelip çıktığı zaman larınızı ateşlersiniz! dedi.

Beyler düşman gemilerinin çokluğu nu görüp dışarıya adam döküp top çakmak tedbirine baş vurulmasını söylediler de Hayreddin Paşa makul görmedi.

Geceleyn düşman Preveze boğazından içeriye girmeğe teşebbüs ettiği haber alınınca sahile asker çıkarılır toplar yerleştirildi. Düşman da karaya asker çıkarmaktan vazgeçip top ateşi açtı.

İki gün sonra düşmanın birkaç parça süratli kadırgaları Preveze boğazına gelip gemilerimize toplar atıp haşarlık ve meydan okurca hareketler yapınca Hayreddin Paşada artık sabır kalmadı ve tabl ve nakkaresini kaldırıp, sancaklarını çözüp Preveze boğazından çıkıp düşman gemilerine mukabele niyeti ile sahilten 6 mil kadar açıldı ve demir bırakıp diğer gemilerinin yanında toplanmasını işaret eyle-di. Bütün gemiler gelip dizildikçe Paşa işaret eyledi. (122) parça gemi hep birden üçer topa ateş verip ileriye atılınca zemin ve âsmanın yerinden sarılıp düşmanın bağı korku ile doldu. Akşam dahi yaklaştı. Düşman demir koparıp Körfez tarafına kaçtı

Preveze harbini gösteren tarihi resim. Barbaros hücumu geçtiği an

Hayreddin Paşa dahi gece yarısında liman tarafına yol verdi.

Düşmanın İnhizamı:

Cemazirülevvelin üçüncü günü (Andrea Dorya) İnebahtı Körfezine girmek tedarikinde iken Hayreddin Paşa Bahşiler mevkiine geldi ve direk lere adamlar çıkarıp (Aya Mavro) ve (İncir Limanı) sularında gemi direkleri göründü.

Donanma düşman üzerine dümen doğrultup ilerlediler. Düşman dahi donanmayı görünce limandan çıktı. Rüzgâr düşmana muvafık olmakla düşman barkeleri kadırgalarımız üzerine süratle geliyorlardı. Halbuki kadırga ile parçaya karşı durulamazdı. Hayreddin Paşa bir kâğıda iki âyet yazıp gemisinin iki tarafına bırakınca rüzgâr sükkünat bulup barkalar hareketten kaldı.

Düşman saffiharp tertip edip toplar atmaya başladı. Lâkin onların topları donanmamıza çokluk erişmezdi. Evvelâ bir düşman kalyonu çıkıp hayli toplar attı. Lâkin donanmadan mukabele edip geri döndürdüler. Bizimkiler düşman barkalarına top ateşi açıp döve döve perişan etmişlerdi. Andrea Dorya Amiral kadırgalarıyla yetişip mukavemet gösterince Hayreddin Paşa gemisini bunların üzerine çektiler ateş açınca düşman barkaları arkasına sığındılar. Düşman barkalarından top güllesi yağmur gibi yağıyordu. İki donanma duman içinde kalıp birbirlerini görmez oldular. Düşman kadırgaları birkaç defa gemilerimizin arkasını almaya, gemilerimizi kendi barkalarıyla çektiler arasına almaya teşebbüs ettiyse de muvaffak olmadı.

Düşman kadırgaları gemilerimizin hücumuna uğradıkça barkalarının arkasına gizleniyorlardı. Düşman barkaları ise kale gibi birbirine çatılmış idi.

Bunları birbirinden ayırmak mümkün olmadı. Nihayet bu barkalar üzerine bizzat Hayreddin Paşa hücumu karar verdi ve toplama defaten ateş verip düşman barkaları üzerine yürüdü ve bir haylisini batırdı ve araların dar geçip düşman kadırgalarına çul landı.

Hayreddin Paşa barkaları yağma etmeğe teşebbüs etmemelerini askerlere sıkı tenbih etmişti.

Gazilerin hücumundan düşman dehşet içinde kalmıştı. Artık çektilerini ze karşı durmaya mecali kalmayıp kaçmaya başladılar. İkinciye kadar

muharebe uzayıp düşman barkaları nın ekserisi top ateşiyle battı. (Andrea Dorya) bu hali görünce sakalını yolarak fırar etti.

Gemilerimiz ise: — Düşman barkaları artık elimizde. Şimdi arzumuz kadırgaları yakalamaktır! Diye düşmanın peşini bırakmayıp iki kadırga zaptettiler.

Akşam üzerine doğru rüzgâr çıkmıştı. Harp meydanında hareketsiz kalan düşman gemilerini sert rüzgâr altında çekmek mümkün olmadığından ister istemez bunlara ateş verildi ve bu düşman gemileri sabaha kadar alev alev yandılar. Fecirden gün batuncaya kadar öyle acı acı cenkeler oldu ki denizde bunun misli görülmemişti.

Hayreddin Paşa sabah olunca (Aya Mavro) ya döndü ve esir ettiği iki düşman kumandanını kendi oğlunun yanına katıp fetihname ile Padişahın rûkubına gönderdi.

Sultan Süleyman Han Yanboluda Avda iken Hayreddin Paşanın oğlu gelip büyük iltifade ve rıyasete mazhar oldu. Divan kurulup fetihname ayak üzere okundu. Hakka hamd ve şükür ettiler.

Kaptanpaşa hasırlarına (100.000) akçe terki ferman olundu ve etrafa fetihnameler gönderilip şehir donanmaları ısmarlandı.

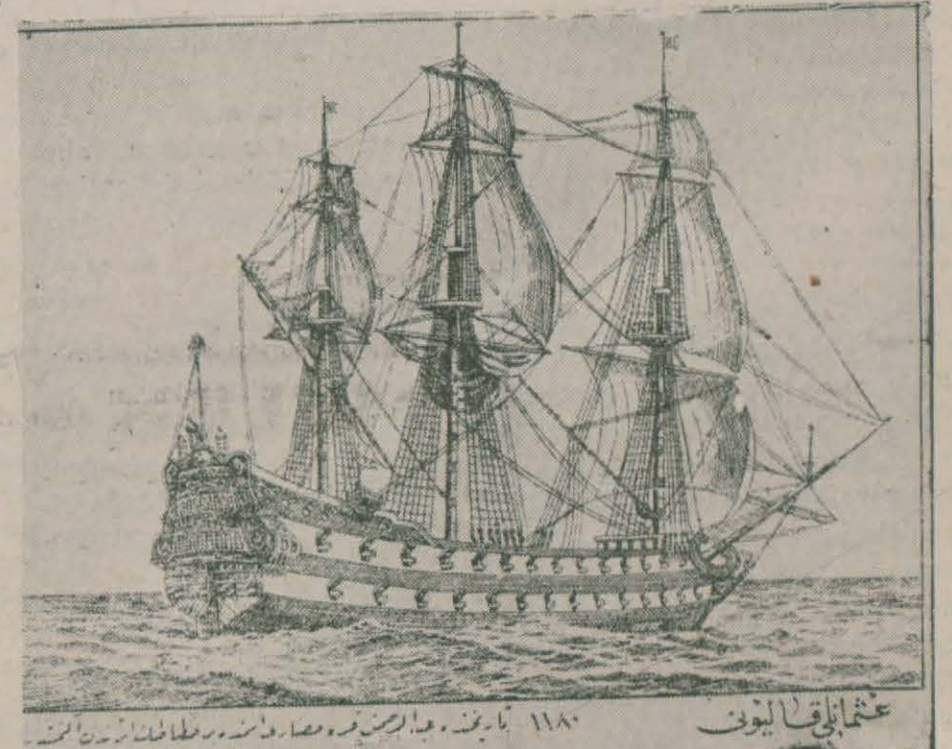
Bu tarafta (Andrea Dorya) kaçıp Körfeze sığınmıştı. Hayreddin Paşa ayın on dördüncü gecesi Prevezeden kalkıp akşama yakın (Bahşiler) e vardı ise de düşmandan eser görmedi. Dönüp Prevezeye geri geldi ve gönüllü gemilerine Kefalonyayı talân etmelerine müsaade verdi.

Barbaros Hayreddin Paşa Preveze Hisarını tamir ederken (Drac) a bir düşman hücumu yapıldığını işitti. Hayreddin Paşa kendi kadırgasıyla denize açılıp o gece denizde kaldı ve ertesi sabah erkenden (Barga) kalesi önüne geldiyse de düşman kaçmış olduğundan kaleyi ateşe verdi ve (400) esir aldı.

(Bahşiler) e gidilirken yolda iki düşman barkasına rastgelinip zaptettiler.

Hayreddin Paşa on gün daha sular da kaldıktan sonra Padişahın:

— İster orada kışla, istersen İstanbulla dön! Hangisi hayırlı ise onu yap!.. Emri gelmekle İstanbula döndü. Gelirken yolda fırtınadan azim zahmet çekildi.»

Barbaros devrinde bir Osmanlı kalyonu tipi

Barbaros Hayreddin Paşanın rakip olduğu Amiral gemisine çektiği amirallik forsu

HİKAYE

Çölde aşk

Sakin ve parlak bir geceydi. Ay, iri bir portakal dilimini andırıyordu. Yıldızlar sarı kıvılcımlar saçan gözlerini sık sık kırıyorlardı. Şu dakikada çölde her şey uyuyordu.

Gecenin örtüğü esmer ve namütenahi kum yığınlarının arasından ince bir su süzülüyordu. Suyun fışkırtısına serinlemek için dallarını ırmakçığa daldıran hurma ağaçlarının hişirtisi da karışıyordu.

Ahmet bir kayanın arkasına oturmuş sevgilisinin gelişini bekliyordu. Ara sıra, parlak parlak akan suya bakıyor; bazan da, düşüşleriyle, bir ruhu semaya yollayan şahaplara bakıyordu.

Aradan bir müddet sonra, kumları hırpalamaktan ve zedelemekten korkar gibi hafif bir ayak sesi duyunca, içini tatlı bir ürperme kapladı. Döndü; ve sevgilisini karşılamak için birden ayağa kalktı.

İki genç ve ateşli vücudun birbirine sarıldığını, yalnız hurma dallarının arkasında gizlenen ve iri bir portakal dilimini andıran hilalle; gölgeleri içine sindiren ve her şeyden bihaber gibi görünen ırmak görebildiler.

Ahmetle Fatma bir senedenberi seviyorlardı.

Delikanlı boylu poslu, geniş omuzlu, çevik vücutlu idi; ince siyah bıyıkları ve iri kara gözleri yüzüne yumuşak fakat canlı bir güzellik veriyordu. Fatmaya gelince; kıvrak vücudile ve siyah gözlerinin parlak ışığı ile çöl ufuklarında bir taneydi. Fatmanın babası kabilenin reisi olup civarın en zengin adamıydı.

Ahmet, kabilenin reisi kadar zengin değildi ama onun hazineleri kadar zengin bir kalbe ve mert bir ruha sahipti.

Yine iki sevgilinin buluştuğu gecelerin biri idi.

O gece Fatmayla Ahmet evlenmek için meseleyi reise açmağa karar verdiler.

Ertesi günü Ahmet Fatmayı gidip babasından istiyecekti.

Ahmet, yanına kendi maiyetini alıp Fatmanın babasına, reise gitti, ve kızını Allahın emri ile peygamberin kavliyle istedi.

Fakat mağrur baba, Ahmed'i kendi kızına layık bulmadığı için şiddetle reddetti. Bunun üzerine Ahmet müthiş bir hiddete kapılıp reise:

— Ya Emir, dedi. Haberiniz olsun ki, eğer Fatmayı vermezseniz hem sizin ve hem de maiyetinizin başına gelecek var.

Kabile reisi bu söze sadece gülmele cevap verdi:

Aradan günler geçti.

Hergün geçtikçe, kabilenin büyüklüğü ölüm tehdidinde maruz kalıyorlar, ve dışarı çıkmaktan korkarak çadırlarına kapanıyorlardı. Ö-

lüm korkusu hepsinin başlarında bir rüzgâr gibi doluyordu.

Nihayet kabilenin ihtiyarları bir araya gelerek reise gittiler ve bu vaziyeti bir karara veya bir neticeye bağlanmasını söylediler.

Meclis kuruldu: Ve Ahmed'in bir hileyle öldürülmesine karar verildi.

Ertesi sabah şöyle bir haber etrafa yayıldı: "Reis Huzâa cinsinden bin deve getirene kızını verecek!.. diye.

Develerin Huzâa cinsinden olmasının şart koşulmasına sebep şu idi: Huzâaya gidebilmek için bir deve redetmek lâzımdı. Halbuki bu derenin civarında daimi surette bekleyen bir arslanla bir yılın bulunuyordu. Kimin yolu oraya düşmüşse bir daha geri dönmeyiştii.

Bu plân sayesinde Ahmet kolaylıkla ortadan kaldırılmış olacaktı.

Reis iki gün sonra delikanlıyı çağırıp bu teklifi bildirdi. Ahmet tereddüt göstermeden derhal develeri almak üzere yola çıktı.

Bütün yollarda Fatmanın hayatını gözeterek gidiyordu. Sevgilisini ve saadetini, aşkını düşünüyör, şarkılar söylüyordu. Bu suretle artık Fatmaya tamamilen kavuşmuş olacaktı. Halbuki, beri tarafta onu bekleyen akibetten tamamilen habersizdi.

Yolun yarısına, yani derenin bulunduğu yere geldiği vakit korkunç bir sayha duydu; bu kükremeyi müteakip koşarak kumları bulut gibi kaldıran arslanı gördü.

Ahmet korkmadı; küçük bir heyecan bile duymadan kılıcını kınından çekti, ve arslanın üstüne hücum etti.

Yarım saatlik bir müsaradan sonra, Ahmet birçok yerlerinden yaralanmış olduğu halde, arslanın canına okumuştu.

Başından geçen bu vakayı sevgilisine anlatmak arzusu ile gömleğini çıkardı, ve kendi kanile gömleğinin üstüne, arslanla mücadelesini anlatan uzun bir kaside yazarak bunu bir postacının eline verip yolladı.

Gömlek, Fatmanın babasının eline geçti.

Kabile reisi kanla yazılmış olan kasideyi okuyunca ürperdi, ve böylele kahraman bir delikanlıya kıymış olduğunu düşünerek pişmanlık geçirdi. İkinci bir ölüm tehlikesinden onu kurtarmak üzere hemen yola çıktı.

Dere boyuna yetişmek üzereydi. Tam bu sırada kumların üstünde uzun ve korkunç bir hişiltı duydu. Birden arkasına dönünce, azgın ve siyah bir yılının kendisine saldırmağa hazırlandığını gördü.

Gürültüyü duyan Ahmet hemen koştu, ve yılının kafasını yakalayarak kılıcile vücudundan ayırdı.

Reis yaptıklarını affetmesi için Ahmed'e tarziye verdi. Sonra onu

ADLİYEDE:

Sarhoşluk yüzünden başına gelen

İzmirli Ali adında biri İstanbul'a gelmiş ve burada tanıdıklarından Ethem'in kız kardeşiyle nişanlanmıştı. Ethem, üstü başı pek düzgün olmayan Aliye bir kat elbise vermiş ve artık ona eniştesi göziyle bakmağa başlamıştı. Ali o günden sonra Ethem'in evine yerleşmiş ve orada yiye içmeğe başlamış, bir taraf tan da bir iş aramakta olduğuna ev halkını inandırmıştı. Fakat Ali, içkiye çok düşkün olduğu için vakitini meyhanelerde geçirmeğe başlamış ve birkaç gün sonra, kayınbiraderinin verdiği elbiseyi 14 liraya satarak parasını meyhanelerde sarfetmişti. İki gün sonra parası bitince tekrar eve dönen Ali bu defa da nişanlısının yorganını kimse görmeden alıp götürmüş ve iki liraya satmıştı. Bu hâdise üzerine Ethem, eve dönünce Aliyi kovmuş ve polise vermiştir.

Dün Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesinde muhakeme edilen Ali hâdise hakkında şunları söylemiştir:

— Ben içkiye müptelayım. O kadar ki içki içmezsem yaşayamam. Benim bir saatim dumsız kafa ile geçti mi ölüm azapları çekiyo rum. Sizde çok rica ederim Bay Reis, bana öyle bir ceza verin ki bu ceza beni içkiden de kurtarsın! Bütün bunları sarhoşluk yüzünden yaptım. Bana ne deseler, ne isteseler hakları vardır..

Hâkim, emniyeti süstimal suçundan maznun olarak sevk edilmiş bulunduğ ve suçunu da itiraf ettiği için Alinin tevkifine karar vermiş ve muhakemesi mevkuf olarak yapılmak üzere evrakını asliye ceza mahkemesine göndermiştir. Tevkif haneğe gönderilen Ali, şimdilik içki içmekten kurtulmuş bulunmaktadı.

Osmanlı yaralayan Neşet mahkûm oldu

Muhakeme kararın tefhimi için Bir mendil alış veriş yüzünden kavgaya tutuşan Osman ve Neşet adında iki kişi gürültüyü büyütmüşler ve neticede Neşet bıçakla Osmanı yaralamıştır.

Suçlu Neşet dün adliyeye verildiği görülmüştür. Neşet'in suçunu ve dövmeye kalkışmak suretile tahrik eylemiş olduğunu söylemiş, eli kuruş yevmiye ile çalışanlar ev geçindiren Ahmedin çok haluk bir çocuk olduğunu, çocukluk heyecanile mahkemesinde yapılan duruşma ne ticesinde Osman'ın tahriki ile bu sumiş ve Sultanahmet ikinci sulh ceza çu işlediği nazara alınarak 12 gün hapse mahkûm edilmiştir.

almından öperek damatlığa kabul ettiğini söyledi.

Aradan bir ay sonra delikanlı, karısıyla derenin kenarında ve iri bir portakal dilimini andıran ayın ışığında dolaşırken arslan ve yılın hişirtisinin bütün tafsillerini anlatıyor ve aşkı için bundan daha tehlikeli bir iş yapmak lâzımgelseydi onu da tereddüt etmeden başaracağını ilâve ediyordu.

Hikâyecî

Eskişehirde İlk mektepler Açıldı

Eylülden itibaren Eskişehir İlk Okullarında derslere başlandı. Eskişehir 25 (Hususî) — Şehrimizdeki bütün ilk mektepler 15 eylülünden itibaren açılmış ve tedrisata başlanmıştır.

Bu senenin bütün ders kitaplarının hazırlandığı maarif müdürlüğüne bildirildiği için hemen siparişleri yapılmıştır.

Bu suretle talebelerimiz; bu yıl kitapsızlık yüzünden derslerinde gecikmeyeceklerdir.

kavgacı kadın mahkûm oldu

Nuruosmaniye kapısında karşılıklı simit satan Lütfiye ve Hikmet adında bir altmışlık ve diğeri elli beşlik iki kadın rekabet yüzünden saçsaça, başbaşa kavgaya etmişler ve yakalanarak dün Sultanahmet üçüncü sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir.

Altmışlık Lütfiye, elli beşlik Hikmeti yere yatırdıktan sonra sopa ile dövdüğü sabit olduğundan, 25 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Futbol oynarken işlenen cinayet

Topkapıda Tepeüstü mevkiinde futbol oynamakta iken Sabahattin adında bir çocuğu bıçakla yaralayan Sabahattin'in suçlu 16 yaşında Ahmedin ağır ceza mahkemesinde devam etmekte olan muhakemesi bitmiş ve dünkü celsede de müdafaa yapılmıştır.

Ahmedin müdafaaasını yapan avukat, hâdisenin bir kavgadan ileri geldiğini, kavgaya esasınada maktûl Sabahattin'in Ahmed'i küfür etmek ve ne yaptığını bilmeden bu suçu işlediğini ilâve etmiştir. başka güne bırakılmıştır.

Berber hakkında takibat başladı

Taksimde Abdülhak Hâmit cadesinde oturan Karolin adında bir kız Beyoğlunda bir kadın berberine giderek saçlarına ondüle yaptırmıştır. Fakat berberin hatası neticesinde Karolinin saçları yanmış ve çok kısa ve biçimsiz bir şekil almıştır.

Karolin dün İstanbul müddeiummiliğine müracaat ederek vaziyeti anlatmış ve berberden müsteki olduğunu söylemiştir. Müddeiummiliğin kızı tabibi adliye göndererek saçlarını muayene ettirmiş ve saçların vaziyeti bir raporla tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine müddeiummiliğin berber hakkında tahkikata ve kanunî tatbikata başlanmıştır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınizi derhal keser.

İlacında günde 3 kaşe alınabilir.

Yeni yıl Lik Maçları Nihayet başlıyor

Bu seneki maçların çok enteresan ve sürprizli olacağı anlaşıyor. Uzun ve dedikodulu birçok ihtilâfların hallinden sonra nihayetlik maçı bu hafta başlayacaktır. Üç dört aylık bir istirahat devresinden sonra şampiyona üzerinde çok büyük tesiri olan ilk temaslar, lik maçları en ehemmiyetli kumlarını teşkil etmektedir.

Bu seneki maçların çok enteresan ve sürprizli olacağı anlaşıyor

Uzun ve dedikodulu birçok ihtilâfların hallinden sonra nihayetlik maçı bu hafta başlayacaktır. Üç dört aylık bir istirahat devresinden sonra şampiyona üzerinde çok büyük tesiri olan ilk temaslar, lik maçları en ehemmiyetli kumlarını teşkil etmektedir.

Çünkü: Futbol sezonu münasebetiyle lik maçlarına layikiyle hazırlanmış olan takımların senebaşında nisbeten daha zayıf hasımlar önünde yenildiği her sene vakidir.

Bu sene lik maçlarının iki devreli olacağına göre milli küme maçlarının yapılmak ihtimali çok az olduğundan bu ilk karşılaşmaların puan üzerindeki ehemmiyeti çok büyüktür. Geçen sene saha meselesinden dolayı milli küme maçlarına iştirak etmiyen Fenerbahçenin bu seneki oyunlara çok kuvvetli bir kadro ile girmesi liklerin ehemmiyetini bir kat daha arttır maktadır.

Halen hem İstanbul ve hem de Türkiye birincisi olan Güneş bu mevkii muhafaza etmek için mevsim başından beri kadrosuyla müteaddit maçlar yapmış ve takımı tam antrene bir vaziyete getirmiştir. Takımında kalı Şikâat ve daha bazı şampiyonluk memleketimize getirerek Hüseyin Çarşamba ile müteaddit karşılaşmalar hazırlanacaktır.

Bu hafta Güneşe karşı oynayacak Beykoz takımına gelince kendi sahalarında sessiz sedasız çalışan bu enerjik gençlerin teşkil ettiği kadro Güneş takımından hiç te aşağı bir vaziyette değildir.

Beykozlular bilhassa seneelnden beri liklerde sürprizler yaratan bir takım dır. Geçen senekilerin en başında giden Beşiktaşlılarla son oyunda berabere kalarak Beşiktaşın lik şampiyonluğu kaybetmelerine sebep olmuşlardır. Bu bakımdan bu hafta yapılacak Beykoz — Güneş oyunu hakkında katibi mütealede bulunmak hemen hem men imkânsızdır.

Kadıköy sahasında yapılacak Fener — Beşiktaş oyunu Güneş — Beykoz karşılaşmasından daha ehemmiyetlidir. Çünkü son ihtilâflar yüzünden mühim değişiklikler geçiren Beşiktaş takımının sahaya nasıl bir kadro ile çıkacağı meçhuldür.

Beşiktaş idare heyetinin Bitok anlaşması hakkındaki haktan feragat ettikleri ileri sürdükleri için Hüsnü ve

Yan hakemleri meselesi de sene kursa devam edip de elverişli me almayan hakemlerin yan hakemleri olarak kullanılması kararlaştırılmıştır.

Klüplerin hakem intihabı en son olarak görüşüldü. Birinci küme takımın Çarşamba günü maçın hakemleri intihap edeceklendir.

Gayri federe lik maçlarında da ihtilâf kalmadı.

Geçen hafta fikstürü çekilen federe olimpiyat klüplerin lik maçlarına oğuspor, Kurtuluş, AAAnavutköy ve kimlarının iştirak etmediğini yazmıştık. Son yapılan bir anlaşma ile bu ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir düzeltme

Evvelki gün adalarda yapılan müsminin son yüzme yarışlarını Moda ve bu takımlarında iştirakleri temin edildiğinden bu akşam yeniden fikstür çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Görünmiyen Düşman

No. 20

L. Bercmen

Bu aralık şoför ayağına takılan bir cismi eğilerek aldı. Her ikisi kokladılar hiçbir şey yok idi. Bu cism min kendine masusu kokusu masa üzerinde yatan mumyanın doktorun can vermek üzere hazırladığı insan şekli olduğunu isbat ediyordu.

Vekilharç kemali istikrahla elini uzatarak üstü tamamilen örtülü bulunan cismmin üzerindeki çarşafı çarşafı yavaşça kaldırdı.

Gerek hizmetçiler arasında konuşulmuş ve gerekse kapı arkalarından odaları dinlemek sayesinde vekilharç doktorun mesai ve bu mesainin hedefi hakkında epeyce malûmat edinmişti.

Şimdi örtüyü kaldırırsa altından ne çıkacaktı, acaba?

Muhakkak bu doktorun bu gece

can vermeğe çalıştığı otomat adam olacaktı.

Örtü henüz sıyrılmıştı ki, altından hatları gayet muntazam, alın buruşuksuz, hafif bukleli saçları bir insan yüzü göründü. Teninin fevkalâde sarı olması bu çehrenin mumdan yapıldığını delâlet ediyordu.

Şoför örtülü büsbütün sıyırmak istedi. Fakat vekilharç korku ile bağırarak:

— Dokunma, dokunma, moruğun icat ettiği insan ol.. Ne olduğu bilinmiyor, belki bize de zararı dokunur!.. Şoförü menetti.

— Amerikalı uyuyordu. Ya öteki, o mumya canlı mı idi?

Her ikisi de bu suale verecek cevap bulamadılar. Yalnız vekilharç kati bir karar vermek mecburiyetini hissederek şoföre döndü ve:

— Git de sen yardım çağır.. Dymadılarsa ötekileri de uyandır.. Gel-sinler.. Burada sabahlayacak değiliz ya! dedi..

Şoför bu emri yerine getirmek üzere iş odasına doğrulmuşken birden aklına bir şey gelmiş gibi kapıda durakladı:

— Peki sen ne yapacaksın, yalnız korkmaz mısın burada?

— Birimiz burada kalmalıyız.. Hiç bir şeye el sürülmemesi lâzım.. Hem.. İki adamın bakışları çarpıştı.. Bunun üzerine şoför!

— Evet belki katil henüz buradadır.. Belki de bu ikisinden birisidir. Patronun canına kıyan..

Vekilharç bu faraziyyeye inanmakla beraber, omuzlarını kaldırmak:

— Daha iyi ya, bunlardan birisi ise, birimizin burada bekleyip kaçmak istiyeni enselemesi lâzım.. İş odasındaki yazının en ilki çekmece-sini çek, orada silah var.. Onu da bana ver.. dedi.

Biraz sonra silâhı arayan şoförün sesi duyuldu:

— Burada silâha, rovelvere ber-zer bir şey yok..

— Nasıl yok canım, sağdan ilk çekmeceye bak..

— Yok diyorum yahu! Ne sağda-kinde ne de soldakinde öyle bir şey yok.. Kör değilim ya, gel kendin bak, inanmıyorsan!..

— Peki, peki öyle ise, haydi koş garaja arabayı hazırla da git getireceklerini getir..

Lâboratuvarıda yalnız kalan Hektor O ana kadar korku duymamış iken bu bir ölü ve bir baygın insan ile bir de mumyadan yapılmış ne olduğu bilinmiyen cansız insan bozuntusu arasında kırılan dökülen ezza ile hakiki bir muharebe meydanını andıran bu yerde yalnız kalınca bir defa saçlarından ayaklarına kadar ürperdi ve derin derin düşünmeğe koyuldu.

Ne olmuştu! Bu patirdilari yapan kim idi?.. Hâlâ çalmakta devam eden can sesini durdurmak maksadile Hektor lâboratuvarla kule arasında ki elektrik rabitasını kesti ve en nihayet tehlike işareti çeken can sesleri durdu.

Vekilharç hem bu işleri yapıyor, bir yandan da kendi kendine deli

TAKVİM

27 Eylül 1938 SALI

Hicri: 2 Şaban 1357

Rumi: 14 Eylül 1354

Hızır: 145

Doğu saati: 5,50

Batı: 18,00

Sabah: 4,29 — Öğle: 12,00

İkinci: 15,27 — Akşam: 18,00

Yatsı: 19,31

İmsak: 4,13

(Devamı var)

Hitler dün mühim bir nutuk söyledi

Bugün yeniden milletimin karşına çıkıyorum ve mücadelemizin büyük devirlerinde olduğu gibi ona doğruca doğruya hitap ediyorum. Bunun ne demek olduğunu siz bilirsiniz.

Son aylar içinde, son haftalar içinde bizi pek ziyade meşgul eden meseleleri hepimiz biliyorsunuz. Bu Çekoslovak meselesi olmaktan ziyade bizzat Beneş meselesidir. Bu isim, bu anda milyonlarca insanı yese veya kırmaz bir azme sevkeden keyfiyeti nefsinde toplamaktadır. Nasıl oldu da bu mesele bu kadar hâkim bir vaziyete erişti?

Almanlar, Mazide olduğu gibi bugün de size Alman harici siyasetinin hedeflerini kısaca izah edeceğim. Bu siyaset birçok demokrat devletlerin kendileri tarafından tesbit edilen dünyayı görüş siyasetine tamamiyle zıttır. Bizim milletimizin, üçüncü Alman imparatorluğunun dünya görüşü şudur: Her şeyden evvel Alman milletinin hayat şartlarının temin ve müdafaa etmektir.

Fakat bugünkü vaziyet nedir? Hepiniz biliyorsunuz ki "milletlerin mukadderatlarına kendilerinin hâkim olmasını prensibi ileri sürülerek Alman milleti kendi kuvvetine dayanmaya ihtiyacı olmadığına ve mükürevi bir yardım göreceğine kandırıldı. Biliyorsunuz ki, bu söz lere olan itimadımız en açıkça bir tarzda suistimal dildi. Biliyorsunuz ki, bizim hatı hareketimizin neticesi, Versailles muahedesi oldu. Ve memleketimiz için bu muahedenin doğurduğu neticeleri hepimiz hâlâ hatırlıyoruz. Ve yine hepimiz biliyorsunuz ki, o zamanlar nasıl Alman milletin elinden silâhları alınmış ve müdafaaasız kalmış da ona na sil muamele edildi. Yine hepimiz hatırlıyoruz ki, nasıl müthiş bir âkibet on beş sene müddetle üzerimize çöktü. Ve eğer bugün Almanya yeniden büyük, hür ve kudretli olursa bunu münhasıran kendi öz kuvvetlerine borçlu olduğunu da hepimiz pekâlâ biliyoruz. Dünyada hiç bir kimse bizim kalkınmamıza yardım etmemiştir. Biliş ki ellerinde olduğu müddetçe biz soymağa ve ezmeğe çalıştılar."

Hitler dünyaya silâhsızlanma tek lif ettiği halde redde karşılandığını söyledikten sonra şöyle devam etmiştir:

"Nihayet Alman ordusunun en mükâmil bir hale getirilmesini emrettim. Bugün alenen ilân ediyorum: Şimdiye kadar dünyanın hiç görmediği bir silâhlanma yaptık. Beş sene mütemadiyen silâhlандık. Sözü Çekoslovakya getiren Hitler demistir ki:

"Benes, Çekoslovakya'yı yalanla yordurduğu zaman, bunun idare şeklini İsviçre kontrollerini model itti. Benes'in bu kontrol idareyi nasıl tahakkuk ettirdiğini hepimiz biliyoruz: Önce bir tedhiş rejimi tatbik ederek işe başladı. Almanlar daha o zamandan bu şiddet rejimine karşı protestoda bulunmuşlardı. Fakat birkaç yayım ateşi onların hakkından geldi. O zamandan beri de bir imha harbi başladı. Çekoslovakyanın bir "muslihane tekâmül, senelerinden takriben altı yüz bin Alman Çekoslovakya'yı terk mecburiyetinde kaldılar. Çünkü böyle yapmasalardı ağıhtan öleceklerdi."

Yaşadığımız devre içinde, Südet halkının korkunç vaziyetini anıyan bir tek büyük devlet ve bir tek adam var; O da büyük dostumuz Benito Mussolini'dir. Şiddetli alkışlar. Onun bu hareketini unutmayacağız ve eğer günün birinde İtalya için de böyle bir vaziyet zuhur ederse Alman milletin karşısına çıkarak, ondan da aynı tavrı takınmasını isteyeceğim. Ve o zaman kendini müdafaa edecek olan iki millet değil, iki milletten mürekkep bir tek blok vücut bulacaktır.

Fransız Nazırları Döndüler

Londra, 26 (Husus) — Başvekil Chamberlain ile görüşmek üzere dün akşam buraya gelmiş olan Fransız başvekil ile hariciye nazırı ve M. Corbin bugün saat 15 e doğru Londradan ayrılmışlardır.

Dün akşamki içtimadan sonra Fransız nazırları bu sabah saat 10.25 te Fransız sefarethaneden ayrılmışlar ve saat 10.30 da başvekil dairesine gelerek başvekil ve hariciye nazırına mü'âz olmuşturlar.

Bu toplantıda; bu sabah tayyare ile şehrimize gelen General Gamelin de hazır bulunmuştur.

Toplantı 2 saat sürmüş ve saat 12.35 e doğru aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

"Bu sabah İngiliz ve Fransız nazırları arasında yeniden yapılan bir toplantı neticesinde bütün noktalarda tam bir itilâf hasıl olmuştur."

General Gamelinin bu içtimada hazır bulunması; bugünkü görüşmelerin mahiyeti hakkında bir fikir edinmeğe kâfi görülmektedir.

Chamberlain ile Daladyenin dün evvelâ AAlmanyanın Çekoslovakya hakkındaki talepleriyle ortaya çıkan meseleyi tetkik etdiklerini tahmin etmek kâfidir.

Almanyanın taleplerinde gösterdiği şiddet Londra ve Paris zimamdarları tarafından ancak itirazla karşılanabildi. İki memleket efkârı umumiyesi de müteffakın bu talepleri kabule şayan görmemektedirler.

İngiltere hükümetinin, AAlman taleplerini Praga tebliğ ederken hiç te tarafkıtane olmayan tarzı harekette ısrar edeceği muhakkak addedilmektedir.

Almanyanın planı Çek milletinin hürriyetlerine tecavüz veya topraklarından bir kısmını cebren ilhak etmek maksadına dayandığı takdirde İngilterenin Almanya'yı mukavemet edeceğine şüphe yoktur.

Fakat Chamberlain aynı zamanda sulhü kurtarmak için son bir gayret da ha sarfederek Fransız nazırlarına Berlinde son bir teşebbüste bulunulmasını teklif edecektir.

Madem ki Fransa ile İngiltere yaptıkları tekliflerle Almanyanın ırk meselesine dair olan taleplerini prensip itibarıyla terviç etmiş bulunuyorlar.

Paris ve Londra hükümetleri hüsnü niyetle hareket ettiklerini isbat etmek üzere tanzim ettikleri planın süratle tatbiki için de bazı tekliflerde bulunmaları ihtimalden uzak değildir.

Almanya tarafından 10 ilkteğin olarak tesbit edilen tahliye tarihi kabul edilmemekle beraber Südet top raklarının tahliyesini ve ahalinin nakli işini bir an evvel bitirmek imkânı mevcuttur.

Fransız nazırları Pariste

Paris, 26 (A.A.) — İngiltereden saat 15 te tayyare ile hareket eden Fransız nazırları, saat 16.57 de Paris'e varmışlardır.

Başvekil Daladier doğrudan harbiye nezaretine ve Bonne de hariciyeye gitmiştir.

Çekler cevap verdiler

Londra, 26 (A.A.) — İngiliz siyasi mahafilinde, Hitlerin muhtırasına Çekoslovakyanın cevap verdiği bildirilimle iktifa ediliyor. Fakat bu cevabın muhtıviyatı hakkında hiç bir şey söylenilmiyor.

Çek — Lek İhtilâfı

Varşova, 26 (A.A.) — Gazeteler, Töşen bölgesi hakkındaki Leh notası na henüz Çekoslovakya'dan cevap gelmediğini yazıyor.

Ekspres Poranny gazetesi, Çeklerle müzakereye tekdâddim etmesi icabeden garantinin olsa olsa derhal Lehis tana teslimi olabileceği kanaatinde.

Mussolini'nin Nutku

Londra, 26 (Husus) — M. Mussolini, bugün Veronede 100 bin kadar tahmin olunan bir kalabalık önünde yeni bir nutuk söylemiştir.

M. Mussolini bu nutkunda Çek meselesinden bahsetmiş ve ezcümle demiştir ki:

"Chamberlain'ın Çek meselesinin Posifik bir surette halli için yaptıkları gayretleri teslim ve takdir etmek lazımdır. Alman muhtırası; Londrada tasvip olunan hatlardan uzaklaşmamaktadır."

Varşovada kurulan ve tarihi hatlarla dolu olan Avrupanın âkibeti; bu hafta belli olacaktır. Herkes için adalet ve uzlaşma Avrupalı. Siyah gömlekçiler; biz bu yeni Avrupa'nın taraftarıyız. Cümleleriyle nutkunu ikmal etmiştir.

Belçikada seferberlik

Brüksel, 26 (A.A.) — Kabine, bugün toplanarak enternasyonal va ziyet tetkik etmiş ve şimdye kadar

Preveze harp yerinde

(Üçüncü sahifeden devam)

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Zâhir oldun çünkü devrinde o şahın ey hümmam

Er gibi ol imdi daim kıl cihada ihtimam

Himmetile padişahı rub'u meskûnun tamam

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Ol mücahidsin ki sen küffara yoktur şefkatın

Yer-yüzünde ehli küfrün ref'inedir niyyetin

Hep kilisayı gü mescit kılmagadır himmetin

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Sen o serversin ki verdi Hak Teâlâ nusratı

Bulmadın âlemde kimse şâyi ile meseleyi tetkik etdiklerini tahmin etmek kâfidir.

Almanyanın taleplerinde gösterdiği şiddet Londra ve Paris zimamdarları tarafından ancak itirazla karşılanabildi. İki memleket efkârı umumiyesi de müteffakın bu talepleri kabule şayan görmemektedirler.

İngiltere hükümetinin, AAlman taleplerini Praga tebliğ ederken hiç te tarafkıtane olmayan tarzı harekette ısrar edeceği muhakkak addedilmektedir.

Almanyanın planı Çek milletinin hürriyetlerine tecavüz veya topraklarından bir kısmını cebren ilhak etmek maksadına dayandığı takdirde İngilterenin Almanya'yı mukavemet edeceğine şüphe yoktur.

Fakat Chamberlain aynı zamanda sulhü kurtarmak için son bir gayret da ha sarfederek Fransız nazırlarına Berlinde son bir teşebbüste bulunulmasını teklif edecektir.

Madem ki Fransa ile İngiltere yaptıkları tekliflerle Almanyanın ırk meselesine dair olan taleplerini prensip itibarıyla terviç etmiş bulunuyorlar.

Paris ve Londra hükümetleri hüsnü niyetle hareket ettiklerini isbat etmek üzere tanzim ettikleri planın süratle tatbiki için de bazı tekliflerde bulunmaları ihtimalden uzak değildir.

Almanya tarafından 10 ilkteğin olarak tesbit edilen tahliye tarihi kabul edilmemekle beraber Südet top raklarının tahliyesini ve ahalinin nakli işini bir an evvel bitirmek imkânı mevcuttur.

Fransız nazırları Pariste

Paris, 26 (A.A.) — İngiltereden saat 15 te tayyare ile hareket eden Fransız nazırları, saat 16.57 de Paris'e varmışlardır.

Başvekil Daladier doğrudan harbiye nezaretine ve Bonne de hariciyeye gitmiştir.

Çekler cevap verdiler

Londra, 26 (A.A.) — İngiliz siyasi mahafilinde, Hitlerin muhtırasına Çekoslovakyanın cevap verdiği bildirilimle iktifa ediliyor. Fakat bu cevabın muhtıviyatı hakkında hiç bir şey söylenilmiyor.

Çek — Lek İhtilâfı

Varşova, 26 (A.A.) — Gazeteler, Töşen bölgesi hakkındaki Leh notası na henüz Çekoslovakya'dan cevap gelmediğini yazıyor.

Ekspres Poranny gazetesi, Çeklerle müzakereye tekdâddim etmesi icabeden garantinin olsa olsa derhal Lehis tana teslimi olabileceği kanaatinde.

Mussolini'nin Nutku

Londra, 26 (Husus) — M. Mussolini, bugün Veronede 100 bin kadar tahmin olunan bir kalabalık önünde yeni bir nutuk söylemiştir.

M. Mussolini bu nutkunda Çek meselesinden bahsetmiş ve ezcümle demiştir ki:

"Chamberlain'ın Çek meselesinin Posifik bir surette halli için yaptıkları gayretleri teslim ve takdir etmek lazımdır. Alman muhtırası; Londrada tasvip olunan hatlardan uzaklaşmamaktadır."

Varşovada kurulan ve tarihi hatlarla dolu olan Avrupanın âkibeti; bu hafta belli olacaktır. Herkes için adalet ve uzlaşma Avrupalı. Siyah gömlekçiler; biz bu yeni Avrupa'nın taraftarıyız. Cümleleriyle nutkunu ikmal etmiştir.

Belçikada seferberlik

Brüksel, 26 (A.A.) — Kabine, bugün toplanarak enternasyonal va ziyet tetkik etmiş ve şimdye kadar

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Hamdülillâh şahı âlem devlinde ey hümmam

Eyledik ağdayı dinin küllüsünü rüsvayı am-

İzzü bahtü devlet ve ruf'atle olup sadıgam

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Kâfire vurun kılıcı kârını zar eyledin

Âlemi Anderya Dorya başına tar eyledin

Şirihak gibi bugün merdane gün kâr eyledin

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Hazretine verecek bu nusreti Rab-bürrahim

Yazdılar tarihini "Fethün minallahilkerim,"

Çün nasib etti sana bu nusreti hay-yükdadim

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Kıl gazalar onunla daima mutad ol yürü

Gussasından âlemin her lâhza âzad ol yürü

Gül gibi bağı cihanda haşredek şad ol yürü

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Yapah lütfü eli her yeri bizar (1) illerin

Hep sesini adlin etti taze gülzar lerin

Döndü çul namı şerifin Rum ve Tatar illerin

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Koma bu kârı elinden cehd idip kış ve yaz

Kıl sefer derya yüzüne al donanma çoğuz

Çün sana bu devleti verdi hüdayı biniaz

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Yer yüzünde ehli küfrü mahasal şöyle koma

Emir hakkile senindir çünkü fırsat daima

An "Muradi, indeki keh keh dua-dan daima

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne

★

Bu cihadın niyetile canidil hoş eyleyüp

Ur kılıcı kâfire derya gibi cuş eyleyüp

Ehli diller pendini her lâhza gış eyleyüp

Tiği İslâmî çekip azmeyle küffar üstüne (2)

İbrahim Hakkı Konyalı

(1) — 1292 No. lu nüshasının 62 nci sayfasında bu iki kelimeler "Dilazır," şeklinde gösterilmiştir.

(2) — Fethinamei Hayrettin Paşa. Yaprak: 292.

Büyük Barbarosu Anarken

(Baş tarafı 1 inci)

Ahmet Bey üzerine paşalık ünvanıyla Kaptanderya tayin edildikten sonra devam eden menkıbeleri, Türklüğün kahramanlık tarihine uşuz bir şeref salmıştı.

Akdeniz, onun ak pâk kucağına geçmiş, bütün mühim limanları, adaları elinde kalmıştı.

Barbaros, meşhur rakibi olan Ln-derya Dorya'yı (28 Eylül 1538) tarihinde Prevezde müthiş bir hezime uğratarak kaçırmıştı.

Barbaros Hayrettin Paşa zamanında; Tersane ve donanmamız tam bir tekâmüle erişmişti. Evvelce ilk tersane, birinci Murat zamanında Sarıçay Sarımetin Paşa tarafından Geliboluda kurulmuştu. Kanunî devrinde de Güzelce Kasımpaşa, (adını taşıyan Kasımpaşa önündeki) Halice nakletti-rildikten sonra İtalya ve Fransız Galla-rına karşı engin denizler için en dayanıklı olan baştaraları, Fırkataları, Kaliyon ve Kadırgaları, bu Tersane-nin mimarları inşa ederlerdi.

Bütün harp gemilerimizin inşasında Türk tarzı gözetilirdi. En ziyade Kemane başların, kıç aynalıkların, kabartma tezyini armaları milli bir üslup taşırdı.

Barbaros'tan sonra Kaptanderya Müezzinzade Ali Paşa zamanında, İnebahtı hezimetinden dolayı 117 parça harp gemisinin omurgalarını bir günde Tersane kızaklarında kurarak üç ay zarfında ve ilkbahara kadar tamamlayıp Akdenize çıkaran meşhur Tersane mimarı Mustafa olmuştu.

(Mimar Mustafanın ölümü hicri 1007 tarihinde. Mezarı da Kasımpaşa'da Türibâ Baba Dergâhı içinde bulunmaktadır.)

Sadrazam Köprülü zamanında başlayan, üç ambarlı şekilde, top çeker kapakları havi 110 pare toplu büyük kaliyonlarımızın inşası Abdülmecit devrine kadar devam etmiştir.

1854 teki Kırım deniz muharebesinde Sivastopol önünde kuvvetli mermi-lerini saçan üç ambarlı meşhur «Mahmudiye» harp gemisini de Tersane mimarı Mehmet inşa etmiştir.

Şu geçen yarım asır zarfında deniz cılık ve tersane işleri yeni ihtisallarla büyük bir hız almaya başladığı zaman bu faaliyet, yalnız bizde son mutlakiyet ve meşrutiyet devirleriyle beraber büyük bir atalet ve lâkaydiye uğradı.

Halideki tersanemizde makine, çelik ve ince âlât fabrikaları, ayrıca saç, çubuk fabrikası, dökümhane, model-hane, kazanhane gibi birtakım kıymetli müstemilât mevcuttur.

Tersanenin «Valde kızı, taş kızı» adını taşıyan mahallinde ikinci Abdülhamit tarafından Abdülkadir Zırlısı ile beraber Hüdavendigar isminde bir zırlı kruvazörün inşasına başlanmıştır, nihayet bu iki gemimiz, kızaklar üstünde denize indirilmeden çürüyüp mahvolmuştur.

Kızaklara mahsus tezgâhlar, meyilli bir arazi üzerinde yapılır, kurulan gemi omurgaları istikametinde takozlar, çiftalar dizildikten sonra geminin, su kesiminden yukarıya gevhere adı verilen bir beşik vasıtasıyla tutturulup etrafındaki palangalara bağlanmak suretiyle inşaatı ikmal edilirdi.

Sultan Abdülaziz devrinde deniz satvetini gösteren donanmamıza ait gemiler bu kızaklar vasıtasıyla yapıp denize indirilmisti.

Tersanemizi öldüren Sultan Hamit'tir.

Hattâ evhamından Halideki deniz lisesini gözöminden kaldırıp Heybeli adasına neyfetmiştir.

Meşrutiyet devri de buna rahmet okutmamıştır. Meşrutiyete kadar şöyle böyle bir dereceye kadar işleyen tersanemizin — hiç olmazsa — bir mevcudiyeti vardı.

Otomobilden caddeye fırladı

Kadıköyünde oturan Naciye, dün rabanın önüne 9 yaşlarında Bahaeddin idaresindeki 2909 numaralı arabasının önüne 9 yaşlarında Bhaeddin adında bir çocuk çıkmış, şoför çocuğu ezmek için öyle sıkı bir fren yapmıştır ki tazyikten otomobilin müşteri kapısı birdenbire açılmış ve Naciye caddein ortasına düşmüştür. Naciye dudagından ve vücudunun muhtelif yerlerinden be-relenip yaralanmış, tedavi altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

Nihayet öyle bir hale geldi ki gemi tamirine ve inşasına ait çelik, demir, bakır, tunç gibi tonlarca müdehar malzeme, bir maçuna altında küçük vagonlu lokomotiflerle gemilere konularak hurda fiyatına Belçika fabrikalarına satıldı.

Yeniden sanayi terakkimize karşı her köşede bir çok fabrikalar kuran Cumhuriyetimizin bu yüz güldürücü himmetleri Halideki Tersanemiz için de canlı bir faaliyet başlangıcını göstermektedir.

Türk milletinin ezeli, fitri bir mevhıbesi de denizciliktir. Bunun canlan-masına en mübâşir bir işaret, bugün büyük Türk Amiralî Barbaros Hayrettin için yaptığımız ihtifal oluyor.

Büyük Kaptan Barbaros anarken onun adını ebedileştiren ve denizlere âşık ruhunu gösteren Hayrettin sahilin deki türbesi önünde, Türk gençliğinin denizlerimiz için büyük gayesinden doğan aşkı da hepimizin gönül ufuklarını beraber açmış olacaktır.

Paris ve Londranın en büyük moda müesseselerinden çıkmış patronlar üzerinde biçilmiş banyonlara mahsus MUŞAMBALARIN zengin çeşitleri her yerden müsâdif serâit ve ucuz fiyatlarla BAKER mağazalarında satılmaktadır.

Hususî çeşitlerimiz yalnız mağazamızın dahilinde teşhir edilmektedir.

Desenlerin hakkı mahfuzdur.

İstanbul 3 üncü İcra Memurluğundan:

İstanbul 3 üncü icranın 38/3999 No. lu dosya ile kira borcundan dolayı hapsedilip paraya çevrilmesine karar verilen bir piyano, bir radio, 7 parçadan ibaret salon takımı, bir orta masa, gardrop ve sair muhtelif ev eşyasının birinci açık arttırması 27 - 9 - 1938 salı günü 9.30 dan 10 a kadar ve muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 29 - 9 - 1938 perşembe günü aynı saatlerde Beyoğlu Muhittazade Yazıcı sokak 56 Vikiyora han 40 No.lu dairede icra edileceği ilân olunur. (10488)

Beşiktaş İcra Memurluğundan:

Beria ile Fethinin şayanı mutasarrıf olup mahkemeye şuyunun izalesi suretile satışa karar veriler. Nisantasında Teşvikiye mahallesinde Karakol sokagında eski 77 yeni 93 sayılı Ahşap hane açık arttırma-yı çıkarılmıştır. Şartnamesi 20-9-38 tarihinde divanhaneye talik edilerek 25 - 10 - 1938 tarihine müsâdif salı günü saat on dörtten on altıya kadar satılacaktır. Arttırmaya iştirak için % 7.5 teminat akçesi Belediye resim , yirmi senelik Vakıf parası müşteriye aiddir. Arttırma bedeli muhammin kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 9-11-1938 tarihine müsâdif çarşamba günü aynı saatte en çok arttırana ihalesi icra edilecektir.

Evsaf: Sokaktan girildikte Kar-muy karataş döşeli bir ufak antre dolaplı bir oda camlı bölmeden bir ufak taşlık bahçeye nazır bir oda mutlak mutfaktan bahçeye çıkılır, bir miktar eşcar musmer ve tahta kömürlük taşlıkta merdiven altında bir kiler ve bir helâ bir kat (1) bir ufak sofa üzerinde caddeye nazır bir büyük bir küçük iki oda ve arka tarafı bahçeye nazır terkos musluk lu bir suhane bir oda ile bir helâ ve ikinci katında keza camekânla bölünmüş sofa üzerinde birinci katın aynısıdır.

Kıymeti muhamminesi 4000 liralıdır. 2004 No. lu İcra kanununun 126 nci maddesine tevfiikan ipotek sahibi alacaklar ile diğer âlakâ-darların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masarifi dair iddialarına evrak kıymetleriyle yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelini paylaşımasından haric kahrılır. İşbu madde kanuniyeye ahlkâma göre hareket eylemek ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/1681 dosya no marasıyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (10484)

Pazarlıksız satış için hazırlıklar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

lip Bahtiyar gelerek söz almış bilâhara iç ticaret umum müdürü Mün-taz Rek 3489 numaralı pazarlıksız satış kanunu hakkında geniş iza-hatta bulunmuştur. Mumailayh bu kanunun hem iktisadî hem de ahlâkî endişelerin mahsûlü olduğuna işaret ederek kanunun tatbikatile gerek halkın ve gerekse esnafın edeceği istifadeleri izah etmiştir.

Yarıdan itibaren kanun şumul dahiline giren ticaret şubelerinden her birinin mümessilleriyle ayrı ayrı içtimalar yapılacaktır.

Hazırlanan toplantı programına göre:

Bugün saat onda lokantacılar ve bahkılırlarla harice bilûmum gıda maddeleri satanlar, öğleden sonra saat 15.30 da tuhafiyeciler, ter-ziler, kumaşçılar, yarım saat 10 da antikacılar, oymacılar, vesaire üç buçukta ayakkabıcılar, perşembe günü saat onda mahrukatçılar toplanacaktır.

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN:

Bugün 27-9-938 Salı günü Büyük Türk Amiralı Barbaros'un dört yüzüncü yıl dönümü kutlanacağından teşrifata dahil zavatin ve Matbuat erkânının saat 9,45 de Beşiktaşta Barbaros türbesini teşrif buyurmaları rica olunur.

Kıyafet:

Koyu renk kostüm.

(B) (6807)

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,"

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu İstanbul

İstanbul deniz ticareti müdürlüğünden:

Fenerbahçe, Bostancı ve Heybeliada mendirekleri için 600 M. taş alınacaktır. İtaya talip olanların %7.5 teminatı muvakkate olan 112 lira 50 kuruşluk banka mektubu veya makbuzu ile yevmi ihale olan 11 - 10 - 938 salı günü saat 14.30 da Galatada deniz ticaret Müdürlüğünde müteşekkil komisyona ve şartnameyi görmek isteyenlerin de Müdüriyet idare şubesine müracaatları ilân olunur. (6890)

Erkek, kadın ve çocuklar için
TRENÇKOTLAR, RENKOTLAR ve VATERPROOFS MUŞAMBALARININ
Her cinsten zengin koleksiyonlarını her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla Beyoğlunda BAKER mağazalarında bulursunuz

TASHİH — Gazetenizin 23 Eylül 938 tarih ve 141 numaralı nüshasının son sahifesinde neşredilen 10392 numaralı satış ilânının serlevhası (İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan) olduğu yazılacakken sehven İstanbul birinci Ticaret mahkemesinden şeklinde yazılmıştır. Tashihi olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli 1661 lira 60 kuruş olan Selâmiçeşme - Maltepe asfalt yolunun tamiri pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az 1000 liralık bu işe benzer iş yaptığının dair Nafia Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle 124 lira 62 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 28 - 9 - 938 çarşamba günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (6683)

Adet	C i n s i	Beherinin Muhammen bedeli
5000	soba borusu	26 Kuruş
300	Dirsek	26 "
600	Deve boynu dirsek	30 "
150	Soba tablası	150 "
180	Maşa	35 "
180	Küreke	25 "

İlk okullar için lüzumu olan yukarıda miktarları yazılı bulunan soba malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 141 lira 83 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 7 - 10 - 938 cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (6725)

İlk teminat	Keşif bedeli
46.09	614.56

Feriköy 17 inci mektebin tamiri (en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptığının dair Nafia Müdürlüğü ve Ticaret Odası vesikalari).

Kartal merkez okulunda yaptırılacak tamirat (en az 1000 liralık bu işe benzer iş yaptığının dair Nafia Müdürlüğü ve Ticaret Odası vesikalari).

Yukarıda keşif bedelleri yazılı tamirler açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından ayrı ayrı pazarlığa çevrilmiştir. Keşif evrakile şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hıızaların da gösterilen ilk teminat ve vesaiik ile birlikte 30 - 9 - 938 cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (6433)

DENİZBANK

Akay işletmesinden:

Adalar - Anadolu - Yalova hatında 1 - 10 - 938 tarihinden itibaren sonbahar tarifesini tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır.

Güzellik ve sıhhat için ilk şart

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

kullanmaktır.

RADYOLİN DİŞLERİ, Dişler Çehreyi güzelleştirir.
RADYOLİN DİŞLERİ, Dişler Mideyi sağlamaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlattır, mikropları yüzde yüz öldürür. Diş etlerini besliyerek hastalanmalarına mani olur. Ağzı kokusunu keser. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra RADYOLİN

NURKALEM

Kurşun Kalem Fabrikasında her nevi kalem imal edilmektedir. Mümasili ecnebi kalemlerine çok faiktir. Fiyatları ecnebi kalemlerinden % 50 ucuzdur.

Kurşun kalemler:

Süperyör
Timsahlı
301 - 2 Mektepli
1205 Altı derece sertlikte
Not

En iyi cins

Dağdelen 15 derece sertlikte
1011 Marangoz kalemi
99 Taşçı kalemi

Kopya kalemleri:

299 Ulus
701 - A Yumuşak
701 - B Orta sert
701 - C Sert
71 - A.B.C. En iyi cins üç dereceli
702 - A.B.C.D.E. Beş renkli
702 - A.B. Mavi - Kırmızı
72 - A.B.C.D.E. Beş renkli iyi cins

Pasteller

1315 6 renkli
1325 12 renkli
1301 12 renkli iyi cins
24 renkli iyi cins
901 Kırmızı - Mavi
Stabil 12 renkli iyi cins
24 renkli iyi cins
Dermetograf Üç renkli kalem
311 Grafit ve renkli Minlen
231 - 232 Kırmızı ve Mavi tebeşir.
Çeşitlerimizi her kırtasiyeciden istiyebilirsiniz.

Nurkalem Ltd. Şirketi

İstanbul Sirkeci
Mühürdar zade Han No. 1 - 2

ZAYI — Çemberlitaşta Osman bey matbaası dahilinde (Fafa) trikotaj fabrikamın 13 - 8 - 927 tarih ve 15 numaralı muafiyet ruhsatnamesini zayı eyledim. Esasen iptal edilmiş olduğundan hükmi olmadığını ilân ederim.

Mustafa Hayri

Dr. Nihad Tözge

Babiali cad. No. 11. saat 15-18
Tel. 21942

Sahibi A. Cemalettin SARAÇOĞLU
Neşriyat Müdürü Macit ÇETİN Ba-
sıldığı yer: Matbaai Ebuzziya

ODEON

Yeni çıkan plâklar

Bayan Nedime Birsos

270242 No. Hüzmüş şarkısı — Sivasta bir yar sevdim
Hicaz şarkı — Fadimeyi ben çok severim

Zaralı Halil Söyler

270243 No. Azime türküsü — Urfa Havası
Sögüd yaprağı yerde — Sarıyerden su gelir

Bayan Zeyneb Öylü

270241 No. Atiyemin bahçesinde
Zührem bana dargın

Odeon saz heyeti

Müstear karşılama — Keman, kanun, klarnet

270253 No. Çarğah karşılama — Keman, kanun, klarnet
Cümbüş

Niğdeli Nureddin Senerman

270237 No. Niğde havası — Ağa gelin
Halk şarkısı — Sarı çiçek mor menekşe

30 senedenberi emsalsiz bir gayretle çalışarak yapmış olduğu derin tecrübelerin neticesi olarak bugün fennin en mükemmel plâkarını imlâya muvaffak olan ODEON plâk şirketinin istanbul ka kısmında okuyan güzide san'atkarlarımızdan bazılarının ismi-
leri:

Bayan Safiye	Bay Münir Nureddin
" Vedia Rıza	" H. Fakri
" Hamiyet Yüceses	" Kemal Gürses
" İfakat	" Malatyalı Fahri
" Küçük Melâhat	" Refik Başaran

Yüksek Mühendis Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Liseler olgunluk imtihanlarının 19 Eylül 938 de bitmesi dolayısıyla evvelce 22 - Eylül - 938 akşamı nihayet bulacağı ilân edilmiş olan 938 - 939 tedris senesi kaydı kabul muamelesine 27 Eylül 938 akşamına kadar devam edilecektir.

2 — Mektebe girmeye talip olanlar arasında yapılacak müsabaka imtihanları Eylülün 29 ve 30 uncu perşembe ve cuma günleri saat 9 da başlayacaktır.

3 — Bu hususta fazla malûmat almak isteyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 16 ya kadar mektep idaresine müracaatları.

paraya çevrilmesine karar verilen ceman 130 lira değerinde maroken maon yazıhane, dosya dolabı, kol-tuk ve saire açık artırma suretile Galatada Salon karşısında Frenk-yan hanının üst katında 1 - 10 - cumartesi günü saat 9 da satılacaktır. Almak isteyenlerin mezkûr de gösterilen saatte mahallide 934/7694 D. No. ile hazır bulundurları ilân olunur. (1049)

Saraçhanebaşında Horhor caddesinde

Kız Erkek HAYRİYE LİSESİ Yatılı Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarıyla fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüsleriyle naklolunur. Kayıt için her gün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. İstiyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530.

NİŞANTAŞINDA (Eski Feyziye)

Yatılı IŞIK LİSESİ Yatısız

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Resmi liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Ana, ilk, orta ve lise kısımlarıyla fen ve edebiyat kolları vardır. Lisan tedrisatına hususî ehemmiyet verilir. Yeni yapılan pavyonla mektep asri bir şekle ifrag edilmiştir. Kız ve erkek talebe için ayrı daireler vardır. Talebe kaydı için her gün ondan on altıya kadar müracaat edilebilir. Fazla malûmat için tarifname isteyiniz. Tel: 44039

EY GENC!

Sağlığını, aileni, vatanını
FRENGİ ve BELSOGUKLUĞU

âfetinden korus.

KÖRLER, SAKATLAR, HAPİSHANELERİ DOLDURAN KATİLLER, TİMARHANELERDE İNLIYEN DELİLER, MEZARLARA GÜN GÖRMEDEN gömülen masumlar, bütün dejenere İNSANLAR ekseriyetle ya kendileri tarafından kazanılan veya ana babalarından miras kalan bu mel'un hastalıkların kurbanlarıdır. GAYRİMEŞRU MÜNASEBETLERDEN ÇEKİN. Her gördüğünü temiz sanma ve hayatını kaput dediğimiz prezervatifiere teslim etme. Nefsine hâkim olamazsan PROFİLAKSİN kullan. PROFİLAKSİN bütün mütemeddin memlekelerde gençliği yüze yüz bu belâ tufanından koruyan en birinci silâhtır Sıhhat Vekâletimizin resmi müsaadesini izahtır. Tarzı istimali kutular içinde yazılıdır. Her eczanede.

her zaman PROFİLAKSİN PROFİLAKSİN daima ve

ESKİ FEYZİATİ

Yatılı BOĞAZİÇİ LİSELERİ Yatısız

Arnavutköy Çifte Saraylar

Ana sınıfı ile ilk kısım en yeni ve modern tesisat ile Bebekte eski Fransız Senjozef mektebi binasında Orta ve Lise sınıfları Arnavutköyünde Tramvay caddesinde Çifte saraylarda kız ve erkekler için ayrı dairelerde: Her gün saat 10 dan 17 ye kadar Yeni Talebe kaydı için Çifte Saraylarda mektep idaresine müracaat edilebilir.

İstiyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 36-210